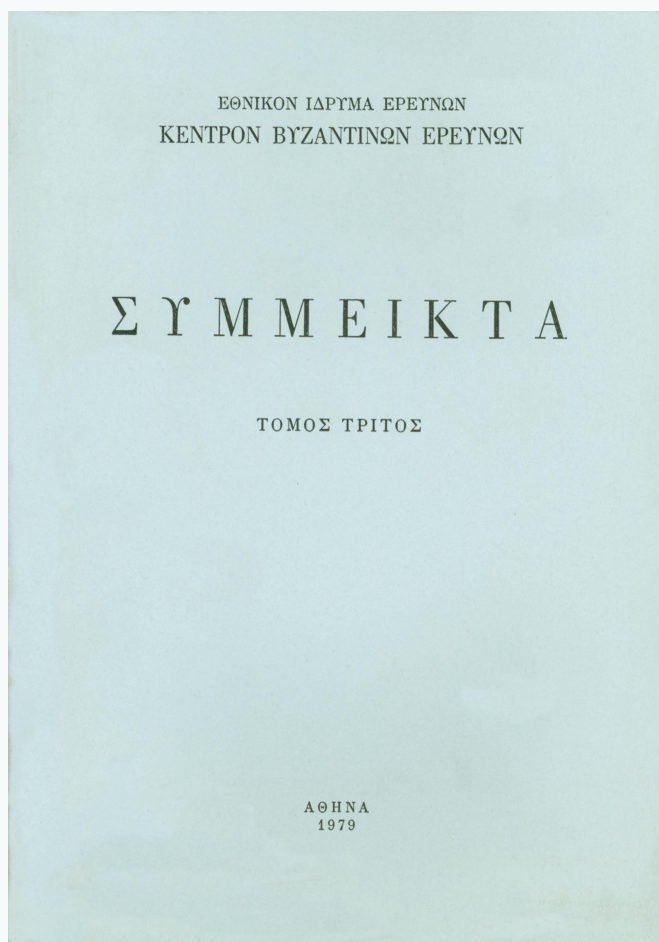

Byzantina Symmeikta

Vol 4 (1981)

SYMMEIKTA 4

Ἱερὰ Μονὴ Ἀγίου Παύλου. Κατάλογος τοῦ Ἀρχείου

Κρίτων ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

doi: [10.12681/byzsym.674](https://doi.org/10.12681/byzsym.674)

Copyright © 2014, Κρίτων ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

To cite this article:

ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ Κ. (1981). Ἱερὰ Μονὴ Ἀγίου Παύλου. Κατάλογος τοῦ Ἀρχείου. *Byzantina Symmeikta*, 4, 251–300.
<https://doi.org/10.12681/byzsym.674>

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΑΓΙΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ

Ἡ συστηματικὴ ταξινόμηση καὶ καταλογογράφηση τῶν ἐγγράφων τοῦ βυζαντινοῦ καὶ μεταβυζαντινοῦ ἀρχείου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀγίου Παύλου στὸ Ἅγιον Ὄρος ἐντάσσεται στὰ πλαίσια τοῦ εὐρύτερου προγράμματος τοῦ Κέντρου Βυζαντινῶν Ἑρευνῶν γιὰ τὴν διάσωση καὶ ἀξιοποίηση τοῦ βυζαντινοῦ καὶ μεταβυζαντινοῦ ἀρχεῖου ὅλικοῦ ποῦ ἐναπόκειται σὲ διάφορα ἐκκλησιαστικὰ ἱδρύματα καὶ ἰδιαίτερα στὶς μονὲς τοῦ ἐλληνικοῦ χώρου καὶ ἀποτελεῖ συνέχεια τῶν ἐργασιῶν τοῦ Κέντρου στὶς ἀγιορειτικὲς μονὲς ποὺ ἄρχισαν τὸ 1962¹. Ἡ ταξινόμηση τοῦ ἀρχείου τῆς μονῆς πραγματοποιήθηκε στὴ διάρκεια δύο ἐπιστημονικῶν ἀποστολῶν ποὺ ἔγιναν μέσα στὸ 1980. Τὸ ἔργο ποὺ ἀναλήφθηκε, ὅπως εἶναι φυσικό, δὲν θὰ μποροῦσε νὰ υλοποιηθεῖ χωρὶς τὴν πρόθυμη συνεργασία καὶ συμπαράσταση ὅλων τῶν μελῶν τῆς ἀδελφότητος τῆς Μονῆς Ἀγίου Παύλου. Μὲ ἰδιαίτερη συγκίνηση ἐπιθυμῶ νὰ ἐκφράσω τὶς πιὸ εἰλικρινεῖς μου εὐχαριστίες πρὸς ὅλους τοὺς πατέρες τῆς μονῆς καὶ ἰδιαίτερα στὸν καθηγούμενο ἀρχιμανδρίτη κ. Παρθένιο, τὸν βιβλιοθηκᾶριο μοναχὸ Θεοδόσιο καὶ τοὺς φίλους μοναχοὺς Νικόδημο, Ἐπιφάνιο καὶ Γεράσιμο· καὶ ἀκόμη πρὸς τὸν φίλο ἱερομόναχο Ἰουστῖνο Σιμωνοπετρίτη ποὺ ὑπῆρξε ὁ θετικὸς καταλύτης στὴν ἐργασία μου στὸ Ἅγιον Ὄρος.

ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΕΣ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ

Τὰ περισσότερα βυζαντινὰ ἔγγραφα καὶ τὰ ἐπίσημα μεταβυζαντινὰ παρήμεναν γιὰ μακρὸ χρονικὸ διάστημα τοποθετημένα μέσα σὲ κορνίζες μὲ γυαλὶ καὶ ἀναρτημένα στοὺς τοίχους τοῦ σκευοφυλακίου τῆς μονῆς. Στὸ πρόσφατο παρελθὸν ὅμως, ἀφαιρέθηκαν τὰ πλαίσια καὶ τὰ ἔγγραφα τοποθετήθηκαν καθένα χωριστὰ σὲ ἀριθμημένους φακέλους ἀπὸ χοντρὸ χαρτόνι καὶ ἐναποτέθηκαν σὲ ξύλινο ἐρμάρι στὸν ἴδιο χώρο. Τὸ ἴδιο ἔγινε καὶ γιὰ τὰ παλαιότερα σλαβικὰ ἔγγραφα. Ἡ ἐργασία αὕτη πραγματοποιήθηκε ἀπὸ τὸν βιβλιοθηκᾶριο τῆς μονῆς μοναχὸ Θεοδόσιο.

Τὸ νεώτερο ἀρχεῖο (18ος - 20ὸς αἰ.) εἶχε ταξινομηθεῖ ἤδη στὴ διάρκεια τῶν δεκατιῶν 1920 καὶ 1930 ἀπὸ τὸν τότε βιβλιοθηκᾶριο Βησσαρίωνα. Ἡ κατὰ-

1. Κέντρο Βυζαντινῶν Ἑρευνῶν. Σύνοψη πεπραγμένων 1960 - 1980, Ἀθήνα 1980, σελ. 27 - 29.

τάξη τῶν ἐγγράφων ἔγινε μὲ κριτήρια ποὺ θὰ διευκόλυναν τὴ μονή στὴ διεκπεραίωση τρεχουσῶν ὑποθέσεων: ἐγγράφα μετοχιῶν τοῦ ἐλληνικοῦ χώρου καὶ Μολδοβλαχίας, σχέσεις μὲ πολιτικές ἀρχές, εἰδικές ὑποθέσεις κλπ. Τὸ ὀγκῶδες αὐτὸ μέρος τοῦ ἀρχείου περιλαμβάνει ἐκτὸς ἀπὸ ἐλληνικά, τουρκικά, βλαχικά καὶ σλαβικά ἐγγράφα, συνοδευόμενα πολλὰς φορὲς ἀπὸ ἀντίστοιχες μεταφράσεις στὴν ἐλληνική. Τὰ ἐγγράφα αὐτὰ εἶναι τοποθετημένα σὲ χοντροὺς φακέλους καὶ ἐναποτεθειμένα σὲ μεγάλες μεταλικές προθῆκες ποὺ καταλαμβάνουν δύο συνεχόμενους τοίχους τοῦ σκευοφυλακείου.

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΕΠΙΤΕΛΕΣΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

(α) Ἐπειδὴ τὰ ἐγγράφα τοῦ νεώτερου ἀρχείου ποὺ χρονολογοῦνται στὸν 18ο αἰ. ἦταν σχετικὰ ὀλιγάριθμα, ἀποσπάσθηκαν καὶ τοποθετήθηκαν κατὰ θέματα σὲ χωριστοὺς φακέλους. Σὲ μερικές περιπτώσεις μάλιστα, ὅπως π.χ. στὰ πατριαρχικά γράμματα, κρίθηκε σκόπιμο ἡ κατὰτάξη νὰ προχωρήσει χρονολογικά καὶ στὸν 19ο αἰ. καὶ συγκεκριμένα ὡς τὸ 1839, ὅποτε ἡ μονὴ μετατράπηκε ἀπὸ ἰδιόρρυθμο σὲ κοινόβιο.

(β) Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς ἐργασίας αὐτῆς διαπιστώθηκε ὅτι καὶ παλαιότερα ἐγγράφα (βυζαντινὰ — τέλος 17ου αἰ.), κυρίως σὲ ἀντίγραφα ἢ καὶ μεταγραφὲς βυζαντινῶν ἐγγράφων ποὺ ἔγιναν στὶς ἀρχὲς τοῦ 20οῦ αἰ., εἶχαν τοποθετηθεῖ στὸ νεώτερο ἀρχεῖο. Καὶ αὐτὰ ἀποσπάσθηκαν καί, ἡ τοποθετήθηκαν σὲ χωριστοὺς φακέλους ἢ, ἂν ἐπρόκειτο γιὰ ἀντίγραφα καὶ σύγχρονες μεταγραφὲς ὑπαρχόντων ἐγγράφων, ἐνσωματώθηκαν στοὺς ἀντίστοιχους φακέλους. Ἡ ἀρίθμηση ποὺ δόθηκε ἀπὸ τὸν βιβλιοθηκᾶριο Θεοδόσιο κρίθηκε σκόπιμο νὰ μὴ διαταραχθεῖ.

(γ) Ταξινομήθηκαν χρονολογικά 56 ἐπίσημα βλαχικά ἐγγράφα (16ου - 19ου αἰ.) ποὺ βρέθηκαν ἐναποτεθειμένα σὲ ξύλινο κιβώτιο στὸν ἴδιο χώρο.

(δ) Μικροφωτογραφήθηκαν τὰ βυζαντινὰ καὶ μεταβυζαντινὰ ἐγγράφα καὶ οἱ μικροταινίες ἐναποτέθηκαν στὸ Ἀρχεῖο Μικροταινιῶν τοῦ ΚΒΕ.

Ταξινομικὸ διάγραμμα τοῦ παλαιοῦ ἀρχείου

Ἑρμᾶρι

Θήκη Α: Ἐγγράφα βυζαντινὰ καὶ ἐπίσημα μεταβυζαντινὰ

Φάκελλοι μετοχιῶν: Χούμκου, Κρόποζας, Πασαλιμανιοῦ Προποντίδος, Στέρνας, Θάσου, Μολδοβλαχίας.

Φάκελοι Λαύρας, Ὁμολόγων Νέας Σκῆτης, Ἀλληλογραφίας διαφόρων.

Θήκη Β: Παλαιὰ σλαβικά ἐγγράφα (15ος - 16ος αἰ.).

Ἐπίσημα βλαχικά ἐγγράφα (16ος - 19ος αἰ.).

Ὁ δημοσιευόμενος κατάλογος ἀκολουθεῖ τοὺς κανόνες τῶν προηγούμενων καταλογογραφήσεων ἐγγράφων τοῦ Ἀγίου Ὁρους ἀπὸ παλαιότερους συνεργάτες τοῦ Κέντρου Βυζαντινῶν Ἑρευνῶν καὶ εἶναι ὁ πέμπτος ποὺ ἐκδίδεται¹. Περιλαμβάνει τὰ βυζαντινὰ καὶ μεταβυζαντινὰ ἔγγραφα ὡς τὰ τέλη τοῦ 17ου αἰ. Σ' αὐτὰ προστέθηκαν καὶ τὰ πατριαρχικά γράμματα τοῦ 18ου αἰ. ὡς τὸ 1839.

Ἡ πλήρης διπλωματικὴ ἔκδοση τῶν βυζαντινῶν ἐγγράφων καὶ τῶν μεταβυζαντινῶν ὡς τὶς ἀρχές τοῦ 16ου αἰ. θὰ πραγματοποιηθεῖ, ὅπως ἔχει ἀναγγελεῖ, ἀπὸ τὸν J. Bompaire στὴ σειρὰ τῶν Archives de l'Athos.

1. Π. Νικολόπουλου - Ν. Οἰκονομίδη, *Ἱερὰ Μονὴ Διονυσίου. Κατάλογος τοῦ Ἀρχείου*, Σύμμεικτα 1 (1966), σελ. 257 - 327, Ν. Οἰκονομίδη, *Ἱερὰ Μονὴ Κωνσταντινουπόλεως. Κατάλογος τοῦ Ἀρχείου*, Σύμμεικτα 2 (1970), σελ. 416 - 436, τοῦ Ἰδίου, *Ἱερὰ Μονὴ Σταυρονικήτα. Κατάλογος τοῦ Ἀρχείου*, ὁ.π., σελ. 437 - 458, τοῦ Ἰδίου, *Ἱερὰ Μονὴ Δοχειαρίου. Κατάλογος τοῦ Ἀρχείου*, Σύμμεικτα 3 (1979), σελ. 197 - 263.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΩΝ

- Ἅγιος Παῦλος Ξηροποταμίτης: *Χρονογραφική καὶ τοπογραφική ἱστορία τοῦ Ἁγίου Ὁρους Ἀθω. Ἱερὰ μονή Ἁγίου Παύλου*, «Ἅγιος Παῦλος» ὁ Ξηροποταμίτης 9 (1958), σελ. 41 - 48, 72 - 85, 103 - 110, 10 (1959), σελ. 8 - 15, 41 - 50.
- Δελικάνη, *Περιγραφικὸς κατάλογος*: Κ. Δελικάνη, *Περιγραφικὸς κατάλογος τῶν ἐν τοῖς κώδιξι τοῦ πατριαρχικοῦ ἀρχιεποφυλακείου σωζομένων ἐπισήμων ἐκκλησιαστικῶν ἐγγράφων περὶ τῶν ἐν Ἀθῶ μονῶν (1630 - 1863)*, Κωνσταντινούπολη 1902.
- Εὐλόγιος Ἀγιοπαυλίτης: Εὐλογίου Ἀγιοπαυλίτου, *Τὰ κειμήλια τοῦ Ἁγίου Ὁρους*: αὐτοκρατορικὰ χρυσόβουλλα, Νέα Ἑποχὴ 1 (1924 - 25), σελ. 672 - 680, 704 - 707, 726 - 727, 765 - 766, 786 - 787.
- Εὐλόγιος Κουρίλας: Εὐλογίου Κουρίλα, *Τὸ κέντρον τῶν ἡσυχαστῶν, ὁ μικρὸς Ἀθῶς τοῦ Ἀγ. Διονυσίου*, Ἀγιορειτικὴ Βιβλιοθήκη 19 (1954), σελ. 149 - 157, 221 - 228.
- Actes d'Esphigménou*: J. Lefort, *Actes d'Esphigménou* (Archives de l'Athos VI), Παρίσι 1973.
- Actes de Xéropotamou*: J. Bompaire, *Actes de Xéropotamou* (Archives de l'Athos III), Παρίσι 1964.
- Binon: S. Binon, *Les origines légendaires et l'histoire de Xéropotamou et de Saint - Paul de l'Athos*, Louvain 1942.
- Darrouzès, *Regestes*: J. Darrouzès, *Les registes des actes du Patriarcat de Constantinople*, VI, Les registes de 1377 à 1410, Παρίσι 1977.
- Dölger, *Schatzkammern*: F. Dölger, *Aus den Schatzkammern des heiligen Berges*, Μόναχο 1948.
- Guillou - Bompaire, *Recherches*: A. Guillou - J. Bompaire, *Recherches au Mont Athos*, BCH 82 (1958), σελ. 172 - 192 (εἰδικότερα σελ. 184 - 186).

ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΩΝ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ

1 Χρυσόβουλλος λόγος Μιχαήλ Η' Παλαιολόγου

Ίούνιος, ἰνδ. 2, ἔτ. 6767 (1259)

(Φάκ. 5). **Πρωτότυπο.** Χαρτί 998 × 286. Μελάνι καστανόχρωμο, ἐξίτηλο, κιννάβαρη στὴν ὑπογραφή.— Διατήρηση κακή: ὑγρασία, ὅπες στίς διπλώσεις· τὸ χαρτί στὸ ὁποῖο ἐπικολλήθηκε τὸ ἔγγραφο κάλυψε γράμματα στὴν ἀριστερή, δεξιὰ καὶ κάτω πλευρὰ τοῦ κειμένου. — Συντομογραφίες ἀρκετές. Ὁρθογραφία.

Μετὰ ἀπὸ αἴτηση τῶν μοναχῶν τῆς μονῆς Ἑσφιγμένου, ὁ αὐτοκράτορας ἐπικυρώνει τὴν κατοχὴ καὶ τὴν νομὴ ἀπὸ τοὺς μοναχοὺς τῶν κτημάτων ποὺ εἶχαν ἀποκτήσει ὡς τότε (τὰ μετόχια: Ἅγιος Γεώργιος τοῦ Πρόβλακα, Ἅγιος Νικόλαος τοῦ Σκουταρεᾶ, Ἅγιοι Ἀνάργυροι στὸ Κρόσουβο· τὸ δίμοιρο τοῦ χωριοῦ Κρόσουβο, στὸ ὁποῖο προσθέτει τώρα καὶ τὸ τρίτο μέρος, ὥστε ὁλόκληρο τὸ χωριὸ νὰ βρίσκεται στὴν κατοχὴ τῆς μονῆς· πέντε ζευγάρια γῆς στὸ ἀγρίδιο Βραστά· τὸ μετόχι Λαιμίν· ἀρόσιμη γῆ 412 μοδίων τοῦ Μουρσᾶ· τὰ μετόχια Ἅγιος Γεώργιος «ἐν τοῖς Στεφανιανοῖς» καὶ στὴν περιοχὴ Ἀσωμάτων στὴ Θεσσαλονίκη· τὸ χωριὸ Πορταρέα· τὸν πάροικο Βασίλειο Χαλκέα μὲ τοὺς δυὸ γιουὺς του στὰ Σιδηροκάψια). Παρέχεται φορολογικὴ ἀπαλλαγὴ (ἐξαίρουνται τρεῖς φόροι: τοῦ φονικοῦ, τῆς εὐρέσεως θησαυροῦ καὶ τῆς παρθενοφορίας). — Ὑπογραφή τοῦ αὐτοκράτορα.

Ἀρχ.: Ἐπεὶ . . . ἀφιερῶσει μισθοληψίας ἀνταπόδοσις. . .

Ἑκδ.: Εὐλόγιος Ἀγιοπαυλίτης, σελ. 679 - 680. — Ἅγιος Παῦλος Ξηροποταμίτης 9 (1958), σελ. 46 - 47. (στοὺς δύο ἐκδότες τὸ ἔγγραφο φέρεται ὡς ἀπολυθὲν ὑπὲρ τῆς μονῆς Ἀγίου Παύλου). — *Actes d'Esphigménou*, σελ. 183 - 186. Πρβλ.: Binon, ἀρ. 5, σελ. 258 - 260. — Dölger, *Regesten*, ἀρ. 1875. — Guillelou-Bompaigne, *Recherches*, σελ. 184.

2 Χρυσόβουλλος λόγος Ἀνδρονίκου Δ' Παλαιολόγου

Νοέμβριος, ἰνδ. 2, ἔτ. 6887 (1378)

(Φάκ. 34). **Πρωτότυπο.** Χαρτί 308 × 310. Μελάνι φαιό, κιννάβαρη στὴν ὑπογραφή. — Διατήρηση πολὺ κακή: σχισίματα στίς διπλώσεις καὶ στὸ κάτω μέρος τοῦ ἔγγραφου, ὑγρασία· τὸ ἔγγραφο ἐπικολλημένο σὲ λευκὸ ὕφασμα. — Συντομογραφίες λίγες. Ὁρθογραφία.

Ὁ αὐτοκράτορας, μετὰ ἀπὸ σχετικὴ αἴτηση τοῦ Ραδοσθλάβου Σάμπια, ἐπικυρώνει τὴν κατοχὴ τῶν δύο παλαιοχωρίων Ἀβραμῆται καὶ Νεοχώριον στὴν περιοχὴ τῆς Καλαμαριᾶς ἀπὸ τὸν ἴδιο καὶ τὰ παιδιά—νόμιμους κληρονόμους

του. Παραχωρεῖ ἐπίσης τὴν ἄδεια οἰκοδομήσεως πύργου με δικά του ἔξοδα.
Ἄρχ.: Ἐπεὶ Σάμπιας ὁ Ῥαδοσθλάβος ἀνέφερεν ὅτι κέκτηται πρὸ χρόνων. . .

Ἑκδ. Dölger, *Schatzkammern*, ἀρ. 11, σελ. 48 - 49. Πρβλ.: Binon, ἀρ. 8, σελ. 263 - 265. — Dölger, *Regesten*, ἀρ. 3160. — Guillou-Bompaire, *Recherches*, σελ. 184.

2α Ἐπικυρωμένο ἀντίγραφο (15ου αἰ.) τοῦ προηγουμένου ἐγγράφου

(Φάκ. 26). Περγαμηνή 450 × 275. Μελάνι καστανόχρωμο. — Διατήρηση πολὺ καλή: δύο μικρὲς ὀπές. — Συντομογραφίες λίγες. Ὁρθογραφία. Τὸ ἀντίγραφο ἐπικυρώνεται με τὴν ὑπογραφή τοῦ μητροπολίτη Θεσσαλονίκης Γαβριήλ. Στὴν κάτω ὡς μεταγενέστερη σλαβικὴ ὑπογραφή. Πρβλ. πίν. 1.

3 Χρυσόβουλλος λόγος Ἰωάννου Ζ΄ Παλαιολόγου

Ἰούνιος, ἰνδ. 13, ἔτ. 6913 (1405)

(Φάκ. 1). **Πρωτότυπο.** Περγαμηνή 595 × 388. Μελάνι καστανόχρωμο, κιννάβαρη. — Διατήρηση καλή: τρεῖς μικρὲς ὀπές στὶς διπλώσεις. — Συντομογραφίες λίγες. Ὁρθογραφία. Στὸ κάτω μέρος κρέμεται με κόκκινη μεταξωτὴ μῆρινθο ἢ χρυσὴ σφραγίδα τοῦ αὐτοκράτορα (διάμ. 32 χιλ.). Πρβλ. πίν. 2.

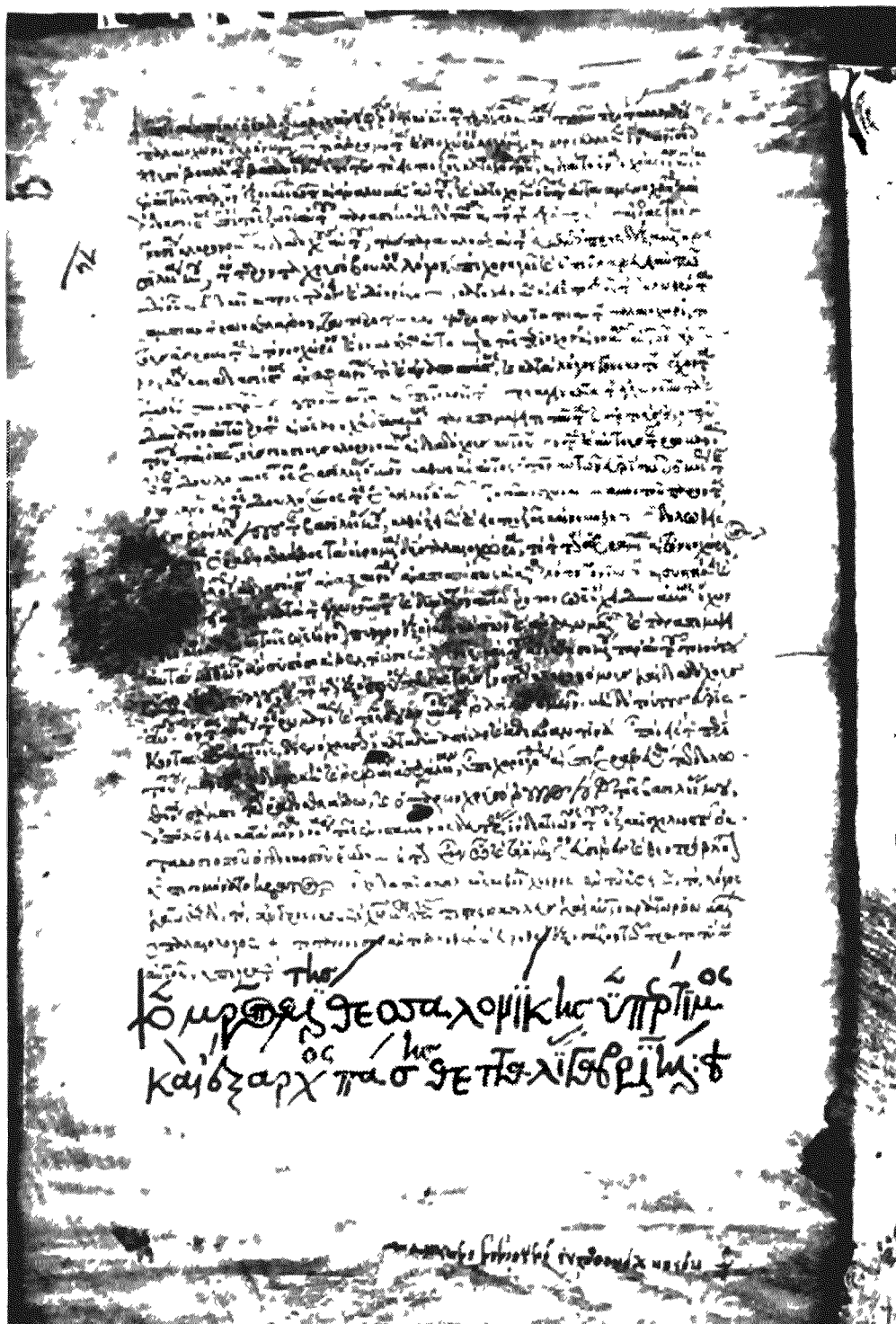
Ὁ αὐτοκράτορας ἐπικυρώνει τὴν δωρεὰ τοῦ Ῥαδοσθλάβου Σάμπια πρὸς τὸν μοναχὸ Ἀντώνιο Παγάση καὶ τὴ μονὴ Ἀγίου Παύλου, σύμφωνα με τὴν ὁποία παραχωρεῖται πρὸς τοὺς τελευταίους τὸ ἥμισυ τῶν χωρίων Ἀβραμῖται καὶ Νεοχώριον στὴν περιοχὴ τῆς Καλαμαριάς. Ἐπιπλέον ἀπαλλάσσει τὰ χωρία ἀπὸ κάθε φορολογικὴ ἐπιβάρυνση.

Ἄρχ.: Ἐπεὶ ὁ οἰκεῖος τῇ βασιλείᾳ μου Σάμπιας ὁ Ῥαδοσθλάβος πρὸ χρόνων ἐπορίσατο. . .

Ἑκδ.: Εὐλόγιος Ἀγιοπαυλίτης, σελ. 706 - 707. — Binon, ἀρ. 20, σελ. 284 - 286. — A. Každan, *Dva pozdnevizantijskih akta iz sobranija P. I. Sevast'janova*, Viz. Vrem. 2/27 (1949), σελ. 314 - 315. — Ἀγιος Παῦλος Ἐηροποταμίτης 9 (1958), σελ. 106 - 108. Πρβλ.: Dölger, *Regesten*, ἀρ. 3205. — Guillou-Bompaire, *Recherches*, σελ. 185.

3α Ἐπικυρωμένο ἀντίγραφο (15ου αἰ.) τοῦ προηγουμένου ἐγγράφου

(Φάκ. 1Α). Περγαμηνή 546 × 366. Μελάνι καστανόχρωμο. — Διατήρηση καλή: ἔχνη ὑγρασίας στὸ ἐπάνω δεξιὸ μέρος. — Συντομογραφίες λίγες. Ὁρθογραφία. Τὸ ἀντίγραφο ἐπικυρώνεται με τὴν ὑπογραφή τοῦ μητροπολίτη Θεσσαλονίκης Γαβριήλ.

Πίν. 1. Έπικυρωμένο αντίγραφο χρυσοβούλλου λόγου Άνδρονίκου Δ' Παλαιολόγου
(Νοέμβριος 1378· Κατάλ. άρ. 2α)

+ ιωαννης εφ' ης τω δω π' στο'ς
 θου χειρο' αυτου κε' τα ερω
 μιν κυρο' τη λαο' λο' γος

Πίν 2 Χρυσόβουλλος λόγος Ἰωάννου Ζ' Παλαιολόγου (Ἰούνιος 1405 Κατάλ. ἀρ. 3).

4 Πρόσταγμα Ἰωάννου Ζ' Παλαιολόγου

Ὁκτώβριος, ἰνδ. 15 (1406)

(Φάκ. 19). Ἐπικυρωμένο ἀντίγραφο (15ου αἰ.). Περγαμηνή 533 × 292. Μελάνι καστανόχρωμο. — Διατήρηση πολὺ καλή. — Συντομογραφίες λίγες. Ὁρθογραφία. Τὸ ἀντίγραφο ἐπικυρώνεται μετὰ τὴν ὑπογραφή τοῦ μητροπολίτη Θεσσαλονίκης Γαβριήλ.

Ὁ αὐτοκράτορας, μετὰ ἀπὸ αἵτηση τῶν μοναχῶν τοῦ Ἁγίου Παύλου, ποὺ ὑποβλήθηκε μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Ἀντωνίου Παγάση καὶ τοῦ Ραδοσθλάβου Σάμπια, ἐπικυρώνει τὴν κατοχή ἀπ' αὐτοὺς τῶν χωρίων Ἀβραμίται καὶ Νεοχώριον στὴν Καλαμαριά καὶ ὁσπητίου στὴ Θεσσαλονίκη, τὰ ὅποια εἶχε πρὸ καιροῦ δωρήσει ὁ Σάμπιας καὶ ἐπικύρωσε μετὰ τὴ διαθήκη του.

Ἀρχ.: Ἐπειδὴ οἱ μοναχοὶ τῆς κατὰ τὸ Ἅγιον Ὅρος τοῦ Ἀθω. . .

Ἑκδ.: Dölger, *Schatzkammern*, ἀρ. 42, σελ. 119 - 120. Πρβλ.: Binon, ἀρ. 21, σελ. 286 - 287. — Dölger, *Regesten*, ἀρ. 3206. — Guillou - Bompaire, *Recherches*, σελ. 185.

4α Ἀντίγραφο (20οῦ αἰ.) τοῦ προηγουμένου ἐγγράφου

(Φάκ. 19) Χαρτὶ (δίφυλλο) 270 × 208. Μελάνι ἰόχρωμο. — Διατήρηση καλή. Τὸ ἀντίγραφο φέρει χρονολογία 7.9.1931.

5 Χρυσόβουλλος λόγος Ἰωάννου Ζ' Παλαιολόγου

Ἰούνιος, ἰνδ. 1, ἔτ. 6915 (1408)

(Φάκ. 2). Πρωτότυπο. Περγαμηνή 520 × 315. Μελάνι καστανόχρωμο, κιννάβαρη. — Διατήρηση πολὺ καλή. — Συντομογραφίες λίγες. Ὁρθογραφία. Στὸ κάτω μέρος κρέμεται μετὰ κόκκινη μεταξωτὴ μήρινθο ἢ χρυσὴ σφραγίδα τοῦ αὐτοκράτορα (διάμ. 32 χιλ.).

Ὁ αὐτοκράτορας ἐπικυρώνει προηγούμενὴ του δωρεὰ πρὸς τὸν ἡγούμενο τῆς μονῆς Ἁγίου Παύλου Θεόδουλο, σύμφωνα μετὰ τὴν ὁποία παραχωρεῖ πρὸς τὴ μονὴ τὸ παλαιοχώριον Ἅγιος Παῦλος στὴν περιοχὴ τῆς Κασσάνδρας, μετὰ δεκαπέντε φαμελίες ποὺ κατοικοῦν ἐκεῖ, δέκα ζευγάρια γῆς καὶ δικαιώματα ἀλίσιας («τοπικῆς καὶ μερικῆς»). Ἡ μονὴ ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωση τῆς καταβολῆς τοῦ 1/30 τῶν εἰσοδημάτων τοῦ παλαιοχωρίου γιὰ τὴν φύλαξη τοῦ ἐκεῖ κάστρου.

Ἀρχ.: Ἐπειδὴ πρὸ καιροῦ τιнос ἐδωρήσατο ἡ βασιλεία μου καὶ εὐηργέτησε. . .

Ἑκδ.: Μ. Γεδεών, Ἐπίσημα βυζαντινὰ γράμματα, Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια 19 (1899), σελ. 372 - 73. — Σπ. Λάμπρου, Τὰ Πάτρια τοῦ Ἁγίου Ὁρους, ΝΕ 9 (1912), σελ. 240 - 41 (μερικὴ ἔκδοση). — JGR, τόμ. 1, σελ. 703 - 704. — Εὐλόγιος Ἀγιο-

παυλίτης, σελ. 786 - 787. — Dölger, *Schatzkammern*, άρ. 45/46, I, σελ. 127. — "Αγιοσ Παϋλοσ Ξηροποταμίτης 10 (1959), σελ. 8 - 9. — Πρβλ.: Binon, άρ. 24, σελ. 290 - 291. — Dölger, *Regesten*, άρ. 3210. — Guillaou-Bompaire, *Recherches* σελ. 185.

ΕΓΓΡΑΦΑ ΔΕΣΠΟΤΩΝ

6 Όρισμός τοῦ δεσπότης Ἀνδρονίκου Β΄ Παλαιολόγου

2 Φεβρουαρίου, ἰνδ. 8, ἔτ. 6923 (1415)

(Φάκ. 54). **Πρωτότυπο.** Χαρτί 186 × 293. Μελάκι καστανόχρωμο, κόκκινο στὴν ὑπογραφή. — Διατήρηση πολὺ κακή: ἐξίτηλο ἀπὸ ὑγρασία, φθορές καὶ ὁπές στὶς διπλώσεις· ἐπικολημένο σὲ ὕφασμα. — Συντομογραφίες λίγες. Ὅρθογραφία.

Ὁ δεσπότης ἀφιερώνει στὴ μονὴ Ἀγίου Παύλου τὸν λειμῶνα τοῦ Σουροῦ στὴν Κασσάνδρα γιὰ νὰ φυτευτεῖ ἐλαιῶνας. Ἐπιπλέον παραχωρεῖ 6 κοιλὰ ἀλάτι κάθε χρόνο ἀπὸ τὴν ἀλυκὴ τῆς Κασσάνδρας.

Ἀρχ.: Ἡ βασιλεία μου εὐεργετεῖ πρὸς τὴν κατὰ τὸ Ἅγιον Ὅρος τοῦ Ἀθω. . .

Ἐκδ.: Dölger, *Schatzkammern*, άρ. 45/46, IV, σελ. 129.

7 Όρισμός τοῦ δεσπότης Ἀνδρονίκου Β΄ Παλαιολόγου

Μάρτιος, ἰνδ. 10, ἔτ. 6925 (1417)

(Φάκ. 35). **Πρωτότυπο.** Χαρτί 197 × 295. Μελάκι καστανόχρωμο, κόκκινο στὴν ὑπογραφή (μεταγενέστερα ἐπιζωγραφήθηκε μὲ μαῦρο μελάκι). Διατήρηση πολὺ κακή: ἐξίτηλο ἀπὸ ὑγρασία, μεγάλη ὁπὴ στὸ μέσο τοῦ ἐγγράφου· ἐπικολημένο σὲ χαρτί. — Συντομογραφίες λίγες. Ὅρθογραφία.

Οἱ μοναχοὶ τῆς μονῆς Ἀγίου Παύλου ἔλαβαν μὲ χρυσόβουλλο τοῦ αὐτοκράτορα Ἰωάννη Ζ΄ Παλαιολόγου, τὸ ὁποῖο ἐπικυρώθηκε μὲ πρόσταγμα τοῦ Μανουὴλ Β΄, τὸ παλαιοχώριον Ἅγιος Παῦλος στὴν περιοχὴ τῆς Κασσάνδρας μὲ 10 ζευγάρια γῆς. Μετὰ ἀπὸ σχετικὴ αἵτηση τῶν μοναχῶν, ὁ δεσπότης παραχωρεῖ πρὸς τὴ μονὴ ἐπιπλέον γῆ τριάντα ζευγαρίων στὴν ἴδια περιοχὴ.

Ἀρχ.: Ἐπει οἱ κατὰ τὸ Ἅγιον Ὅρος τοῦ Ἀθω ἐνασκούμενοι τῇ σεβασμίᾳ μονῇ τοῦ ὁσίου Παύλου τιμιώτατοι μοναχοὶ εὐεργετήθησαν. . .

7α Ἀντίγραφο (20οῦ αἰ.) τοῦ προηγουμένου ἐγγράφου

(Φάκ. 35). Χαρτί 270 × 205. Μελάκι ἰόχρωμο. — Διατήρηση καλή. Τὸ ἀντίγραφο φέρει ἡμερομηνία 9.9.1931.

8 Ὁρισμός τοῦ δεσπότης Ἀνδρονίκου Β΄ Παλαιολόγου

Σεπτέμβριος, ἰνδ. 13, ἔτ. 6928 (1419)

(Φάκ. 39). **Πρωτότυπο.** Χαρτί 197 × 254. Μελάνι καστανόχρωμο, κόκκινο στήν ὑπογραφή. — Διατήρηση πολὺ κακὴ: ἐξίτηλο στὸ μεγαλύτερο μέρος ἀπὸ ὑγρασία: ἐπικολλημένο σὲ χαρτί. — Συντομογραφίες λίγες. Λίγα ὀρθογραφικὰ σφάλματα.

Ὁ δεσπότης ζήτησε μὲ ὄρισμὸ ἀπὸ τοὺς μοναχοὺς τοῦ Ἀγίου Παύλου νὰ ἐμφανίσουν τὰ δικαιώματά τους στὰ μετόχια Ἀβραμῖται καὶ Νέον Χωρίον. Οἱ μοναχοὶ παρουσιάζουν δύο χρυσόβουλλα καὶ μετὰ ἀπὸ αἵτημά τους, ὁ δεσπότης ἐπικυρώνει τὴν κατοχὴ τῶν δύο παραπάνω μετοχιῶν.

Ἀρχ.: Ἐπειδὴ οἱ ἐνασκούμενοι τῇ κατὰ τὸν Ἀθω διακειμένη σεβασμίᾳ μονῇ. . .

Ἐκδ.: Dölger, *Schatzkammern*, ἀρ. 31, σελ. 86 - 87. — Πρβλ. Binon, ἀρ. 27, σελ. 292 - 293 (ὅπου τὸ ἔγγραφο ἀποδίδεται στὸν Ἰωάννη Η΄).

8α Ἀντίγραφο (20οῦ αἰ.) τοῦ προηγουμένου ἐγγράφου

(Φάκ. 39). Χαρτί 270 × 210. Μελάνι ἰσχύρωμο. — Πολλὲς παραναγνώσεις καὶ αὐθαίρετες συμπληρώσεις. Τὸ ἀντίγραφο φέρει ἡμερομηνία 9.9.1931.

ΠΡΑΚΤΙΚΟ - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ

9 Ἀπογραφικὸ γράμμα Ἰωάννου Παλαιολόγου Καντακουζηνοῦ

11 Ἰανουαρίου, ἔτ. 6971 (1463)

(Φάκ. 40). **Πρωτότυπο(ς)** Χαρτί (φυλλάδιο, φφ. 6) 220 × 147. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὰ φφ. 1^ν - 3^ν. Μελάνι καστανόχρωμο, κόκκινο στήν ὑπογραφή. — Διατήρηση μέτρια: ἐξίτηλο ἀπὸ ὑγρασία, ἰδιαιτέρως στὸ φ. 1^ν.

Ὁ [ἀπογραφέας τῆς Λήμνου] Ἰωάννης Παλαιολόγος Καντακουζηνός, μετὰ ἀπὸ ὄρισμὸ τοῦ δεσπότης Δημητρίου Παλαιολόγου καὶ διαταγὴ τοῦ γυναικαδέλφου του Ματθαίου Παλαιολόγου τοῦ Ἀσάνη, ἐνεργεῖ ἀπογραφὴ τῶν κτημάτων τῆς μονῆς Ἀγίου Παύλου στὴ Λῆμνο. — Ὑπογραφή τοῦ ἀπογραφέα. Στὴν ἀρχὴ τοῦ ἐγγράφου ὑπογραφή τοῦ μητροπολίτη Λήμνου Διονυσίου.

Ἀρχ.: Θεῖον καὶ προσκυνητὸν ὄρισμὸν δεξιόμενος τοῦ ἀγίου ἡμῶν αὐθέντου. . .

Ἐκδ.: Εὐλόγιος Ἀγιοπαυλίτης, σελ. 765 - 766. — Ἀγιος Παῦλος Ἐηροποταμίτης 10 (1959), σελ. 10 - 13. Πρβλ. Binon, ἀρ. 31, σελ. 299 - 301.

9α Ἀντίγραφο (20οῦ αἰ.) τοῦ προηγουμένου ἐγγράφου

(Φάκ. 40). Χαρτί (δίφυλλο) 340 × 210. Μελάνι μαῦρο. — Διατήρηση καλή. — Τὸ ἀντίγραφο ἔγινε ἀπὸ τὸν Εὐλόγιο Ἀγιοπαυλίτη τὸ 1913.

10 Περιορισμός

Ἀπρίλιος, ἰνδ. 8 (1445)

(Φάκ. 43). Ἀντίγραφο (15οῦ αἰ.). Χαρτί 260 × 280. Μελάνι μαῦρο. — Διατήρηση μέτρια: φορὲς καὶ ὁπὲς στὶς διπλώσεις. — Συντομογραφίες ἀρκετές. Ὁρθογραφία.

Περιορισμός τοῦ κτήματος τῆς μονῆς Ἀγίου Παύλου στὴν Κασσάνδρα.
Ἀρχ.: Ὁ περιορισμός τῆς γῆς τοῦ ἁγίου Παύλου ἔχει οὕτω: † Ἀρχεται ἀπὸ τῆς παραλίου καὶ τοῦ πλησίον αὐτῆς τόπου.

Πρβλ.: Dölger, *Schatzkammern*, ἀρ. 45/46, VI, σελ. 130.

10α Ἀντίγραφο (19οῦ αἰ.) τοῦ προηγουμένου ἐγγράφου

(Φάκ. 43). Χαρτί 350 × 250. Μελάνι μαῦρο. — Διατήρηση πολὺ καλή.

10β Ἀντίγραφο (20οῦ αἰ.) τοῦ ὑπ' ἀρ. 10 ἐγγράφου

(Φάκ. 43). Χαρτί 280 × 215. Μελάνι μαῦρο. — Διατήρηση καλή.

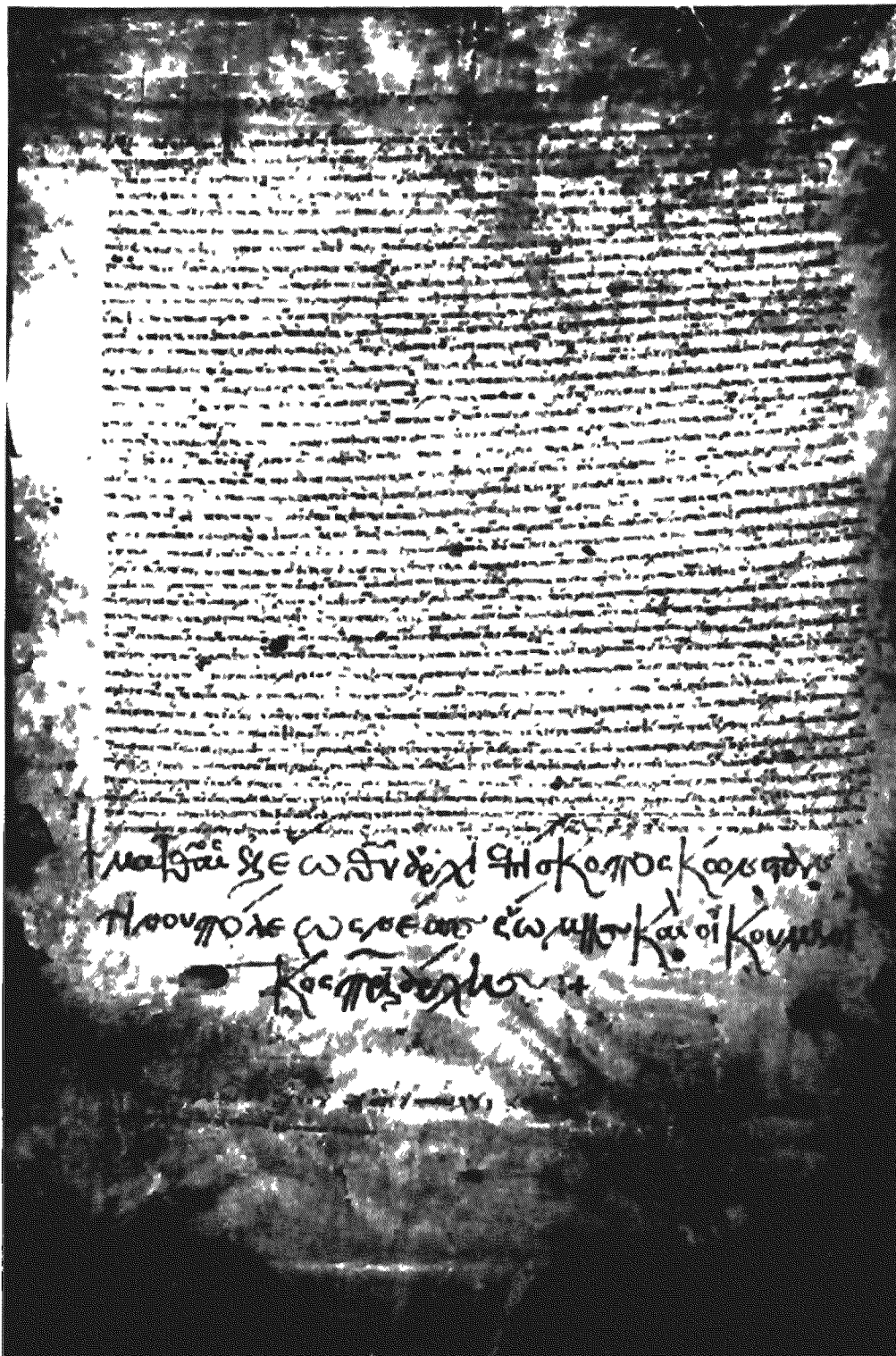
ΕΓΓΡΑΦΑ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΑ

11 Σιγίλλιον γράμμα τοῦ πατριάρχῃ Ματθαίου Α'

12 Σεπτεμβρίου, ἰνδ. 12, ἔτ. 6912 (1403)

(Φάκ. 10). Πρωτότυπο. Περγαμηνή 646 × 410. Μελάνι καστανόχρωμο, ἐξίτηλο. — Διατήρηση καλή. — Συντομογραφίες λίγες. Ὁρθογραφία. — Στὸ μέσο τῆς κάτω ὥς ὁπὲς γιὰ τὴ μήρινθο σφραγίδας ποὺ δὲν σώθηκε. Πρβλ. πίν. 3.

Οἱ διαφορὲς ποὺ ἀνεφύησαν πρὸ ἐτῶν μεταξὺ τῶν μονῶν Ξηροποτάμου καὶ Ἀγίου Παύλου διευθετήθηκαν ἀπὸ τὸν τότε πρῶτο Νεόφυτο. Μετὰ τὴν ἐπίλυση τῆς διαφορᾶς μεταξὺ τῶν μονῶν Διονυσίου καὶ Ἀγίου Παύλου καὶ τὸν καθορισμὸ τῶν συνόρων τοὺς ἀπὸ τὸν πρῶτο [Γεννάδιο], οἱ Ἀγιοπαυλίτες, μέσω τοῦ μοναχοῦ Γερασίμου, ζήτησαν τὴν ἔκδοση σχετικοῦ ἐπικυρωτικοῦ σιγιλ-

Πίν. 3. Σιγίλλιον γράμμα τοῦ πατριάρχῃ Ματθαίου Λ' (12 Σεπτεμβρίου 1403. Κατάλ. ἀρ. 11).

λίου γράμματος. Μετὰ τὴν σύμφωνη μαρτυρία τοῦ παρευρισκομένου στὴν Κωνσταντινούπολη πρώτου τοῦ Ἀγίου Ὁρους καὶ ἄλλων ἀγιορειτῶν καὶ ἀντιπαράσταση τοῦ Ἀγιοπαυλίτη μοναχοῦ Γερασίμου μὲ τὸν μοναχὸ τῆς μονῆς Διονυσίου Γεράσιμο, ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Ματθαῖος Α΄ ἐπικυρώνει τὴν ἀπόφαση τοῦ πρώτου καὶ τῆς συνάξεως τῶν Καρυῶν ποὺ καθόριζε τὰ σύνορα μετὰ τῶν δύο μονῶν. — Ὑπογραφή τοῦ πατριάρχου.
Ἀρχ.: *Φθάνουσι πρὸ των ἤδη χρόνων οἱ τιμιώτατοι ἐν μοναχοῖς. . .*

Πρβλ.: Binon, ἀρ. 16, σελ. 275 - 276. — Darrouzès, *Regestes*, ἀρ. 3264. — Guillou-Bompaire, *Recherches*, σελ. 185.

12 Γράμμα τοῦ πατριάρχου Ματθαίου Α΄

Ὀκτώβριος, ἰνδ. 12, 6912 (1403)

(Φάκ. 24). **Πρωτότυπο.** Περγαμηνή 298 × 385. Μελάνι καστανόχρωμο. — Διατήρηση καλὴ: ὁπὲ καὶ σχισίματα στὶς ὤες. — Συντομογραφίες λίγες. Ὁρθογραφία. Στὸ κάτω μέρος τοῦ ἐγγράφου ἑλληνικὴ καὶ σλαβικὴ ἀναγραφή τοῦ περιεχομένου τοῦ ἐγγράφου.

Μετὰ τὴν ἐπίλυση τῆς συνοριακῆς διαφορᾶς μετὰ τῶν μονῶν Διονυσίου καὶ Ἀγίου Παύλου ἀπὸ τὸν πρῶτο [Γεννάδιο] καὶ τὴ συνάξει τῶν Καρυῶν, οἱ Ἀγιοπαυλίτες, μέσω τοῦ μοναχοῦ Γερασίμου, ζήτησαν ἀπὸ τὸν πατριάρχη τὴν ἐπικύρωση τῆς ἀποφάσεως. Ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Ματθαῖος Α΄, μετὰ τὴν σύμφωνη μαρτυρία τῶν παρευρισκομένων στὴν Κωνσταντινούπολη πρώτου καὶ ἄλλων ἀγιορειτῶν καὶ ἀντιπαράσταση τοῦ Ἀγιοπαυλίτη μοναχοῦ Γερασίμου μὲ τοὺς μοναχοὺς τῆς μονῆς Διονυσίου Γεράσιμο καὶ πηπᾶ-Δωρόθεο, δικαιώνει τοὺς Ἀγιοπαυλίτες καὶ ἐπικυρώνει τὴν ἀπόφαση τοῦ πρώτου καὶ τῆς συνάξεως. — Μηνολόγιο.

Ἀρχ.: *Ἐπεὶ μετὰ τῶν σεβασμίων καὶ ἱερῶν καὶ θείων μονῶν. . .*

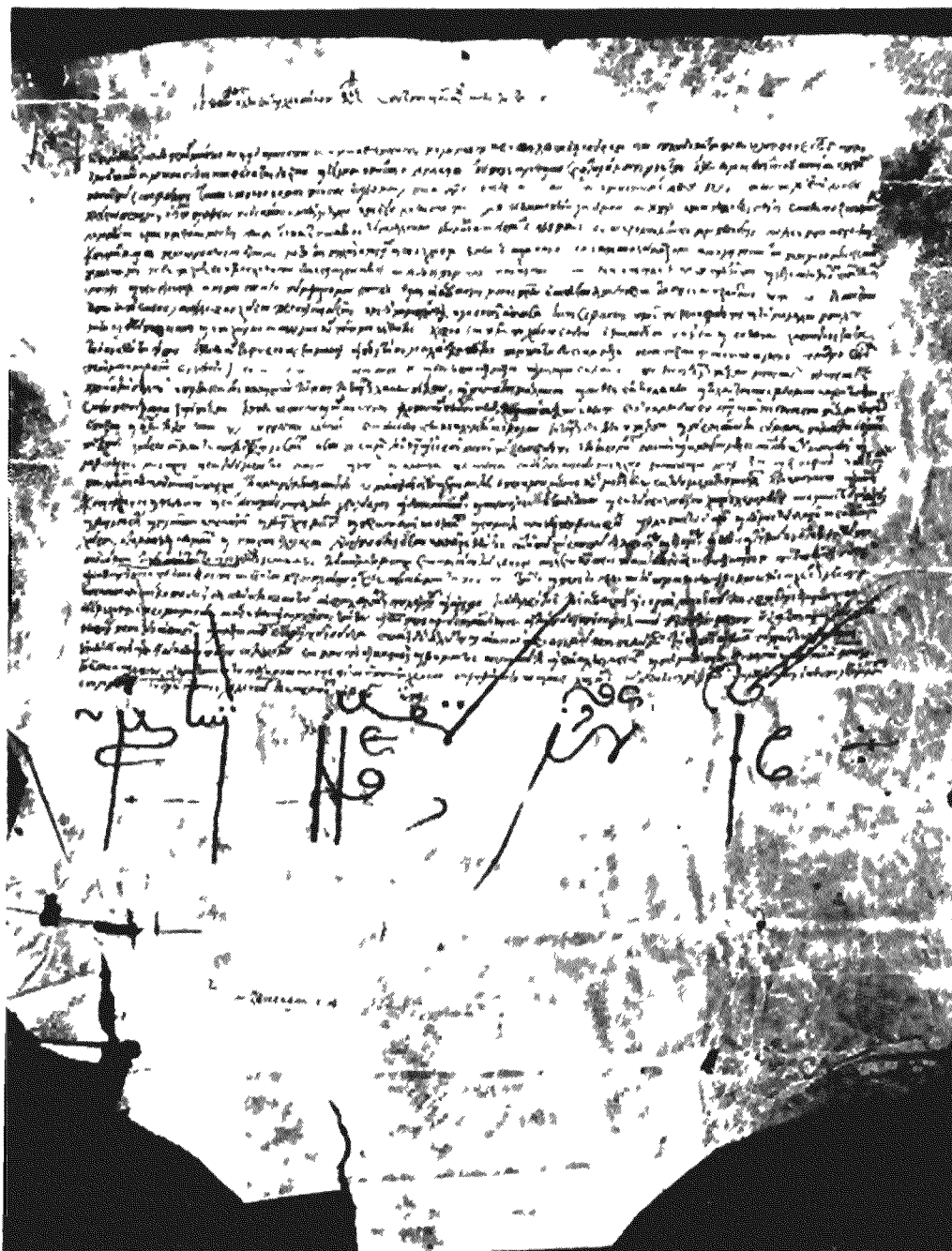
Ἐκδ.: Dölger, *Schatzkammern*, ἀρ. 97, σελ. 254 - 255. — Εὐλόγιος Κορίλας, σελ. 227 - 228. — Πρβλ.: Binon, ἀρ. 17, σελ. 275 - 276. — Darrouzès, *Regestes*, ἀρ. 3266. — Guillou-Bompaire, *Recherches*, σελ. 185.

ΕΓΓΡΑΦΟ ΑΡΧΙΕΡΕΩΣ

13 Σιγίλλιῶδες γράμμα τοῦ μητροπολίτη Θεσσαλονίκης Θεωνᾶ

Νοέμβριος, ἰνδ. 12, ἔτ. 7047 (1538)

(Φάκ. 7). **Πρωτότυπο.** Περγαμηνή 605 × 465. Μελάνι μαῦρο. — Διατήρηση καλὴ: μικρὲς ὁπὲς καὶ σχισίματα στὴν κάτω ὠα. — Συντομογραφίες λίγες. Ὁρθογραφία. Πρβλ. πίν. 4.

Πίν. 4. Σιγilliώδες γράμμα του μητροπολίτη Θεσσαλονίκης Θεωνῶ (Νοέμβριος 1538
Κατάλ. ἀρ. 13)

Οἱ μοναχοὶ τῆς μονῆς Ἀγίου Παύλου ρύθμισαν συνοριακὴ διαφορὰ μὲ τὴ μονὴ Ξενοφώντος καὶ ἐπιστρέφουν στὴν τελευταία τὸν γαιόλοφον τόπον ποὺ τοὺς ἀνῆκε. Περιορισμός. Κατὰ τὴν ὀριοθέτηση ἦταν παρόντες: ἀπὸ τὴ μονὴ Ξενοφώντος ὁ ἡγούμενος ἱερομόναχος Μωϋσῆς, ὁ ἱερομόναχος Γαβριήλ, οἱ γέροντες Παῖσιος, Χαρίτων, Γελάσιος καὶ Διονύσιος καὶ οἱ μοναχοὶ Ἰωαννίκιος, Λαυρέντιος καὶ Διονύσιος· ἀπὸ τὴν μονὴ Ἀγίου Παύλου ὁ ἡγούμενος ἱερομόναχος Ματθαῖος, ὁ προηγούμενος ἱερομόναχος Γεννάδιος, οἱ γέροντες Κασσιανός, Γεννάδιος, Σαββάτιος καὶ Θεοδόσιος καὶ οἱ μοναχοὶ Γρηγόριος, Δαμασκηδὸς καὶ Ἀντώνιος· ἀπὸ τὸ χωριὸ Νεοχώριον οἱ Στυλιανὸς Καρατζᾶς Γεώργιος Χαρβᾶτος, Παρασκευᾶς Κυριάκου, Σταμούλης Μανουὴλ Στραβοκέφαλος, Βλάκιος τοῦ Δαρῆ καὶ Δῆμος τοῦ Δαρῆ· ἀπὸ τὴ χώρα Κρήνη οἱ Μανουὴλ ὁ Δαμιανὸς καὶ Κώνστας ὁ Λογαρᾶς. Ὁ μητροπολίτης, μετὰ ἀπὸ αἴτηση τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν, ἐπικυρώνει τὴν πρᾶπάνω διευθέτηση καὶ κατακυρώνει τὴν τοποθεσίαν στὴ μονὴ Ξενοφώντος. — Μηνολόγιο.

Ἀρχ.: *Ἡ περὶ τῶν ἀγαθῶν πραγμάτων εἰς αἰὲ διαμένουσα μνήμη ἀείμνηστος. . .*

Πρβλ.: Binon, ἀρ. 33, σελ. 303. — Guillou-Bompaire, *Recherches*, σελ. 186.

13α Ἀντίγραφο (18ου αἱ.) τοῦ προηγουμένου ἐγγράφου

(Φάκ. 7). Χαρτί 452 × 316. Μελάνι καστανόχρωμο. — Διατήρηση πολὺ καλὴ. Ἀνορθογραφία.

ΕΓΓΡΑΦΑ ΠΡΩΤΩΝ ΤΟΥ ἉΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΥΝΑΞΕΩΣ ΤΩΝ ΚΑΡΥΩΝ

14 Ὑπόμνημα τοῦ πρώτου Νικηφόρου

Αὐγούστος, ἰνδ. 14, ἔτ. 6524 (1016)

(Φάκ. 23). Ἐπικυρωμένο ἀντίγραφο (14ου αἱ.). Χαρτί 420 × 278. Μελάνι καστανόχρωμο. Διατήρηση καλὴ: φθορὲς στὶς διπλώσεις· ἐπικολλημένο σὲ χαρτί. — Συντομογραφίες λίγες. Ὁρθογραφία. Τὸ ἀντίγραφο ἐπικυρώνεται μὲ τὴν ὑπογραφή τοῦ μητροπολίτη Θεσσαλονίκης Ἰσιδώρου.

Ὁ πρῶτος Νικηφόρος, μετὰ ἀπὸ σχετικὴ προσφυγὴ τοῦ ἡγουμένου τοῦ Ξηροποτάμου Παύλου καὶ σύμφωνη γνώμη τοῦ ἡγουμένου τῶν Βουλευτηρίων Ἀθανασίου, δικαιώνει τὸν πρῶτο καὶ καθορίζει τὰ ὅρια μετὰ τῶν δύο μονῶν στὴν περιοχὴ τοῦ Μητροφάνους. Περιορισμός.

Ἀρχ.: Κατὰ τὸν Αὐγουστον μῆνα τῆς ιδ' ἰνδικτιῶνος καθολικῆς συνάξεως γενομένης. . .

Ἔκδ.: *Actes de Xéropotamou*, ἀρ. 3, σελ. 45 - 50 (ὅπου βλ. καὶ γιὰ τὶς προηγούμενες ἐκδόσεις). Πρβλ.: B i n o n, ἀρ. 2, σελ. 253 - 255. — G u i l l o u - B o m p a i r e, *Recherches*, σελ. 184.

14α Ἐπικυρωμένο (;) ἀντίγραφο (14ου - 15ου αἰ.) τοῦ προηγούμενου ἐγγράφου

(Φάκ. 29). Χαρτί 420 × 300. Μελάνι καστανόχρωμο. — Διατήρηση καλή: ὑγρασία, φθορὰς στὶς διπλώσεις· ἐπικολλημένο σὲ χαρτί. Συντομογραφίες λίγες. Ὁρθογραφία. Τὸ κάτω μέρος τοῦ ἐγγράφου, ὅπου καὶ ἡ ὑπογραφή τοῦ ἐπικυροῦντος, ἐξέπεσε(;).

15 Ἐγγραφο τοῦ πρώτου Παύλου

Μάϊος, ἰνδ. 9, ἔτ. 6579 (1079)

(Φάκ. Α). Ἐπικυρωμένο ἀντίγραφο (19ου αἰ.). Χαρτί (δίφυλλο) 540 × 394. Μελάνι καστανόχρωμο. — Διατήρηση πολὺ καλή. — Ὁρθογραφία. Στὸ νῶτο τοῦ β' φύλλου δύο σημειώματα 19ου αἰ. με ἀναγραφή τοῦ περιεχομένου τοῦ ἐγγράφου. Τὸ ἔγγραφο κυρώνεται με τὴν ὑπογραφή τοῦ πρώην πατριάρχῃ Κωνσταντινουπόλεως Γρηγορίου Ε'.

Ὁ πρῶτος Παῦλος ἀναθέτει στὸ μοναχὸ Λεόντιο νὰ καθορίσει τὰ σύνορα μεταξὺ τῆς μονῆς Ἱεροπάτορος, ἡ ὁποία εἶχε ἀφιερωθεῖ στὴ μονὴ Βατοπεδίου, καὶ τῆς μονῆς τοῦ Καλλινίκου. Περιορισμός. Ὑπογραφές.

Ἀρχ.: Κατὰ τὸν Μάϊον μῆνα τοῦ ςφοθ' τῆς ἐνισταμένης θ' ἰνδικτιῶνος καθολικῆς συνάξεως γενομένης. . .

Ἔκδ.: Σ π. Α ἄ μ π ρ ο υ, *Τὰ Πάτρια τοῦ Ἀγίου Ὁρους*, ΝΕ 12 (1912), σελ. 218 - 219 (ἔκδ. ἀποσπασματικὴ με ἀνακριβὴ ἀπόδοση τοῦ περιεχομένου).

16 Ἐγγραφο τοῦ πρώτου [Νεοφύτου]

(1392)

(Φάκ. 42). Πρωτότυπο(;). Χαρτί 318 × 297. Μελάνι μαῦρο ἐξίτηλο. — Διατήρηση κακή: ἀποκόπηκε τὸ κάτω μέρος τοῦ ἐγγράφου, δυσανάγνωστα ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος τῶν στίχων, ὑγρασία· ἐπικολλημένο σὲ χαρτί. — Συντομογραφίες λίγες. Ὁρθογραφία.

Οἱ μοναχοὶ Γεράσιμος Ραδώνιας καὶ Ἀντώνιος Παγάσης εἶχαν ἀγοράσει ἀπὸ τὴ μονὴ Ξηροποτάμου τὸ κελλίον Ἅγιος Παῦλος. Τὸ κελλίον ἀναγνωρίσθηκε ὡς ἐλεύθερον. Μετὰ ἀπὸ παρέλευση ἐτῶν ἡ μονὴ Ξηροποτάμου, εὐρί-

σκόμενη σὲ οἰκονομικὴ δυσπραγία, ζήτησε καὶ ἔλαβε ἀπὸ τοὺς δύο παραπάνω μοναχοὺς ἐπιπλέον 100 οὐγγιᾶς ἀσήμι. Ἡ πράξις αὕτη εἶχε κυρωθεῖ τότε μὲ ἔγγραφο τοῦ πρώτου Δωροθέου. Ὁ πρῶτος [Νεόφυτος] λύει τὴ νέα διένεξις ποὺ δημιουργήθηκε μεταξύ τῶν δύο μονῶν, ἐξαιτίας τῶν συνεχιζομένων ἀξιώσεων τῆς μονῆς Ξηροποτάμου καὶ ἀναγνωρίζει τὴν αὐτοτέλεια καθὲς μονῆς. Ἀρχ.: *Τῆς ἐν Χριστῷ κεκοιμένης ζωῆς οὐδὲν ἕτερον ἴδιον. . .*

Ἐκδ.: Ἀγιος Παῦλος Ξηροποταμίτης 9 (1958), σελ. 73 - 76. — Πρβλ.: Binon, ἀρ. 12, σελ. 271.

17 Ἐγγραφο τοῦ πρώτου Γενναδίου

Ὁκτώβριος, ἰνδ. 9, ἔτ. 6909 (1400)

(Φάκ. 6) **Πρωτότυπο.** Χαρτί 680 × 295. Μελάνι καστανόχρωμο. — Διατήρηση μέτρια: λείπει τὸ κάτω μέρος τοῦ ἐγγράφου ὅπου μέρος τῶν ὑπογραφῶν ἢ ἐπικύρωση καὶ οἱ ὑπογραφές στὸ νῶτο τοῦ ἐγγράφου, πάνω σὲ ἐπικολλημένο ὕφασμα, πολὺ φθαρμένες. — Συντομογραφίες λίγες. Ὁρθογραφία.

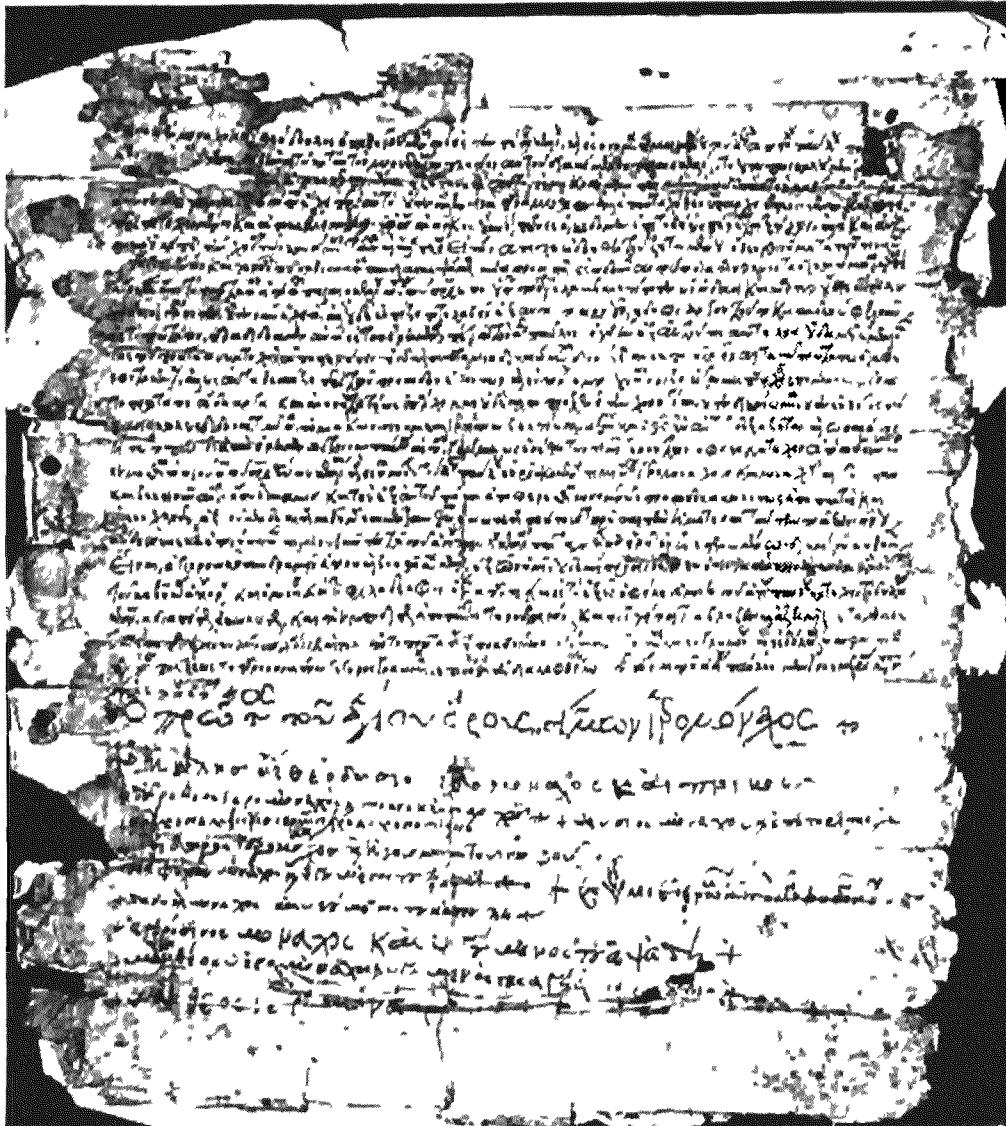
Μετὰ τὸ θάνατο τοῦ ἱδρυτῆ τῆς μονῆς τοῦ Τιμίου Προδρόμου (Διονυσίου) οἱ μοναχοὶ τῆς μονῆς ζήτησαν καὶ ἔλαβαν ἀπὸ τὸν τότε πρῶτο ἐπικυρωτικὸ γράμμα γιὰ τὴν κατοχὴ τῆς περιοχῆς μεταξύ τῆς μονῆς τους καὶ τῆς μονῆς Ἀγίου Παύλου. Μετὰ ἀπὸ προσφυγὴ τοῦ ἡγουμένου τοῦ Ἀγίου Παύλου Ἀντωνίου στὴ σύναξις τῶν Καρυῶν καὶ τοπικὴ ἐξέταση ἀπὸ τὸν πρῶτο καὶ ἀντιπροσώπους ἄλλων μονῶν, ὁ πρῶτος καθορίζει τὰ σύνορα μεταξύ τῶν δύο μονῶν. Περιορισμός. Ἡ παρὰβίασις τῶν συνόρων θὰ ἐπισύρει στὸ μέλλον ἀφορισμό. — 9 (σωζόμενες) ὑπογραφές. — Στὸ verso τοῦ ἐγγράφου: ἐπικύρωση τῆς πράξεως ἀπὸ ἡγουμένους μονῶν (5 ὑπογραφές).

Ἀρχ.: *Αἱ ἀπλότητες δὲ ἄρα καὶ αἱ ἐνώσεις πολλῶ καλλίους. . .*

Ἐκδ.: Εὐλόγιος Κουρίλας, σελ. 222 - 227. — Ἀγιος Παῦλος Ξηροποταμίτης 9 (1958), σελ. 82 - 85. — Σπ. Ἀμπρου, *Τὰ πάτρια τοῦ Ἀγίου Ὁρους*, ΝΕ 9 (1912), σελ. 238 - 240 (μερικὴ ἔκδοσις). — Πρβλ.: Binon, ἀρ. 14, σελ. 271 - 274. - Guillaou - Bompaire, *Recherches*, σελ. 185.

17α Ἐπικυρωμένο ἀντίγραφο (15ου αἰ.) τοῦ προηγουμένου ἐγγράφου

(Φάκ. 41). Χαρτί 355 × 298. Μελάνι καστανόχρωμο, ἐξίτηλο. — Διατήρηση μέτρια: ὕγρασία, σχισίματα στὶς διπλώσεις· ἀποκόπηκε μέρος τῆς ὑπογραφῆς τοῦ ἐπικυροῦντος· ἐπικολλημένο σὲ χαρτί. — Συντομογραφίες λίγες. Ὁρθογραφία. Τὸ ἀντίγραφο κυρώνεται μὲ τὴν ὑπογραφή τοῦ ἐπισκόπου Ἱερισσοῦ καὶ Ἀγίου Ὁρους Θεοδοσίου(;).

Πίν. 5 Ἐγγραφο τοῦ πρώτου Σίμωνος (Νοέμβριος 1409 Κατάλ. ἀρ. 19).

18 Ἔγγραφο τοῦ πρώτου Γενναδίου

Ὁκτώβριος, ἰνδ. 9, ἔτος 6909 (1400)

(Φάκ. 13). **Πρωτότυπο.** Χαρτί 640 X 294. Μελάνι καστανόχρωμο. — Διατήρηση μέτρα: φθορές στίς διπλώσεις· ἀποκόπηκε μέρος τῶν ὑπογραφῶν στο τέλος τοῦ ἐγγράφου· ἐπικολλημένο σέ χαρτί. — Συντομογραφίες λίγες. Ὁρθογραφία. Στό verso δύο σλαβικὲς καὶ μία ἑλληνικὴ ἀναγραφὴ τοῦ περιεχομένου τοῦ ἐγγράφου. Τὸ ἔγγραφο ἀπολύθηκε γιὰ τὴ μονὴ Διονυσίου.

(Τὸ περιεχόμενο τοῦ πρώτου μέρους τοῦ ἐγγράφου ἴδιο μὲ τοῦ ὑπ' ἀρίθμ. 17). Οἱ μοναχοὶ τῆς μονῆς Διονυσίου, μετὰ τὸν καθορισμὸ τῶν ὁρίων τῆς μονῆς τους μὲ τὴ μονὴ Ἀγίου Παύλου, ζητοῦν πλήρη ὀριοθέτηση τῆς περιοχῆς τους. Περιορισμός. Ὁ πρῶτος ἀναγνωρίζει τὴν κυριότητα τῆς μονῆς στὰ κελλία ποὺ ἀνῆκαν πρὶν στο πρωτάτο ἐκτὸς ἀπὸ τὸ κελλίον τοῦ Γαλακτίωνος. — 5 ὑπογραφές.

Ἀρχ.: *Πολλῶν ὁ μακαρίτης ἐκεῖνος ἐν ἱερομονάχοις κὺρ Διονύσιος. . .*

Ἔκδ. Εὐλόγιος Κουρίλας, σελ. 153-156. — Πρβλ.: Binon, ἀρ. 14, σελ. 271-274. — Guillou-Bompaire, *Recherches*, σελ. 185. — Π. Νικολόπουλου - Ν. Οἰκονομίδη, *Ἱερὰ Μονὴ Διονυσίου. Κατάλογος τοῦ Ἀρχείου*, Σύμμεικτα 1 (1966), σελ. 278, ἀρ. 55.

19 Ἔγγραφο τοῦ πρώτου Σίμωνος

Νοέμβριος ἰνδ. 3, ἔτ. 6918 (1409)

(Φάκ. 32). **Πρωτότυπο.** Χαρτί 340 x 295. Μελάνι καστανόχρωμο. — Διατήρηση μέτρα: ὕγρασία, φθορές στίς διπλώσεις καὶ στίς ὑπογραφές· ἀποκομμένα τεμάχια ἀπὸ τίς ὡς· ἐπικολλημένο σέ χαρτί. — Συντομογραφίες λίγες. Ὁρθογραφία. Πρβλ. πίν. 5.

Ὁ πρῶτος τοῦ Ἀγίου Ὁρους Σίμων παραχωρεῖ στο μοναχὸ Θεόδουλο, ἡγούμενο τῆς μονῆς Ἀγίου Παύλου («τοῦ εἰς τὴν Πέτραν κελλίου»), τὸ κελλίον τοῦ Σωτηριώτου, ποὺ ἀνῆκε στο πρωτᾶτο. Ἡ μονὴ θὰ ἔχει τὴν κυριότητα καὶ τὴν νομὴ τοῦ κελλίου καὶ τῆς περιοχῆς του ἐναντι καταβολῆς συμβολικοῦ τέλους πρὸς τὸ πρωτᾶτο.

Ἀρχ.: *Ὁ τιμιώτατος ἐν μοναχοῖς κὺρ Θεόδουλος ὁ καθηγούμενος τοῦ εἰς τὴν Πέτραν κελλίου. . .*

Πρβλ.: Binon, ἀρ. 26, σελ. 292. — Γιὰ τὴν σλαβικὴ μετάφραση τοῦ ἐγγράφου βλ. D. Sindik, *Srpske Povelje u Svetogorskom manastiru Svetog Pavla*, Mešovite Grabe 6 (1978), σελ. 192-193, ἀρ. 4.

20 Ἐγγραφο τοῦ πρώτου Μαλαχίου

Μάϊος ἰνδ. 1, ἔτ. 6931 (1423)

(Φάκ. 28). **Πρωτότυπο.** Χαρτί 365 × 295. Μελάνι καστανόχρωμο. — Διατήρηση κακή: ἀποκόπηκε ἡ ἀρχὴ τοῦ ἐγγράφου· ὑγρασία, φθορὲς στὶς διπλώσεις καὶ ἀπὸ τὴν ἐπικόλληση σὲ χαρτί. — Συντομογραφίες ἀρκετές. Ὁρθογραφία. Πρβλ. πίν. 6.

Ὁ ἱερομόναχος Εὐθύμιος ζήτησε καὶ ἔλαβε ἀπὸ τὸν πρῶτο Γεννάδιο τὸ κελλίον τοῦ Φιλογόνου στὴν περιοχὴ τῶν Καρυῶν, ποῦ ἀνῆκε στὸ πρωτάτο. Σὲ μεταγενέστερες αἰτήσεις του νὰ δοθεῖ τὸ ἐλεύθερον καὶ αὐτοδέσποτον στὸ κελλίον οἱ πρῶτοι καὶ ἡ σύναξη ἀπαντοῦσαν ἀρνητικά. Ὁ πρῶτος Μαλαχίας, ὑποχωρώντας σὲ σχετικὴ ἀξίωση τοῦ δεσπότη τῆς Σερβίας Στεφάνου [Lazarević], στὸν ὁποῖο προσέφυγε ὁ Εὐθύμιος, ἀποδέχεται τὸ αἶτημα τοῦ τελευταίου καὶ παραχωρεῖ τὸ ἐλεύθερον καὶ αὐτοδέσποτον στὸ κελλίον τοῦ Φιλογόνου. Οἱ μοναχοὶ τοῦ κελλίου ὑποχρεοῦνται νὰ συμμετέχουν στὶς ἀγγαρεῖς τοῦ πρωτάτου καὶ στὶς συδοσίες, ὅπως συμβαίνει καὶ μὲ ἄλλα κελλία. — 14 ὑπογραφές.

Ἀρχ.: . . . καιρὸν πρώτους καὶ τοὺς ἀεὶ τὰ πρῶτα φέροντας. . .

20α Ἀντίγραφο (20οῦ αἰ.) τοῦ προηγουμένου ἐγγράφου

(Φάκ. 28). Χαρτί (δίφυλλο) 270 × 210. Μελάνι βαθυγάλαζο. — Διατήρηση καλή.

20β Ἀντίγραφο (20οῦ αἰ.) τοῦ ὑπ' ἀρ. 20α ἐγγράφου

(Φάκ. 28). Χαρτί (δίφυλλο) 295 × 195. Δακτυλόγραφο. — Διατήρηση καλή.

21 Ἐγγραφο τοῦ πρώτου Σεραπίωνος

Ἰούλιος, ἔτ. 6964 (1456)

(Φάκ. Α) **Ἀντίγραφο (15οῦ αἰ.).** Χαρτί (δίφυλλο) 296 × 222. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι καστανόχρωμο. — Διατήρηση μέτρια: ὑγρασία, φθορὲς στὶς διπλώσεις. — Συντομογραφίες λίγες. Ἀνορθογραφία.

Ἡ μονὴ Ἀγίου Παύλου ἐπέστρεψε στὸ πρωτάτο τὸ κελλίον τοῦ Θεοδόχου Συμεὼν τὸ ἐπονομαζόμενον τοῦ Φιλογόνου, τὸ ὁποῖο εἶχε ἀφιερωθεῖ σ' αὐτὴν ἀπὸ τοὺς μοναχοὺς τοῦ πνευματικοῦ Εὐθυμίου. Ὁ πρῶτος Σεραπίων παραχωρεῖ διὰ βίου τὸ κελλίον στὸν ἱερομόναχο Ἰάκωβο καὶ 4 ἄλλους μοναχοὺς. — 12 ὑπογραφές.

Ἀρχ.: Τοῦ ἀγίου καὶ δικέου Θεωδόχου Συμεων ναως καὶ κελλίον λεγόμενον Φυλογονίου. . .

21α Ἀντίγραφο (20οῦ αἰ.) τοῦ προηγουμένου ἐγγράφου

(Φάκ. Α). Χαρτί 295 × 195. Δακτυλόγραφο. — Διατήρηση καλή. — Πολλές παραναγνώσεις καὶ παραλείψεις.

22 Συνοδικὸ γράμμα τῆς συνάξεως τῶν Καρυῶν

1690

(Φάκ. Α). Ἀντίγραφο (18οῦ αἰ.). Χαρτί 425 × 320. Μελάνι καστανόχρωμο. — Διατήρηση πολὺ καλή. Ὁρθογραφία.

Ἡ σύναξις τοῦ Ἀγίου Ὁρους ὄρισε δύο μοναχοὺς, τὸν γέροντα Γαβριὴλ τὸν Βατοπεδινὸ καὶ τὸν γέροντα Τιμόθεο ἀπὸ τὴν μονὴ τῶν Ἰβήρων, γιὰ νὰ λύσουν τὴν ἐδαφικὴ διαφορὰ ποὺ δημιουργήθηκε μεταξὺ τῶν μονῶν Διονυσίου καὶ Χιλανδαρίου γιὰ τὸν Μονοξυλίτη στὴ Μεγάλῃ Βίγλα. Οἱ δύο μοναχοί, συνοδευόμενοι ἀπὸ τὸν γραμματικὸ τοῦ Ἀλῆ ἀγᾶ, ὀριοθετοῦν τὴν περιοχὴ τοῦ Μονοξυλίτη καὶ ἀποδίδουν τὸν ἀμφισβητούμενο τόπο στὴ μονὴ Διονυσίου. Περιορισμός. — 14 ὑπογραφές.

Ἀρχ.: *Συναθροισομένης συνάξεως πάντων τῶν ἱερῶν μοναστηρίων τοῦ Ἀγιωνόμου Ὁρους...*

Πρβλ.: Π. Νικολόπουλου - Ν. Οικονομίδη, *Ἱερὰ Μονὴ Διονυσίου. Κατάλογος τοῦ Ἀρχείου* Σύμμεικτα 1 (1966), σελ. 286 - 287, ἀρ. 84.

ΕΓΓΡΑΦΑ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑΚΑ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΑ

23 Ἀσφάλεια

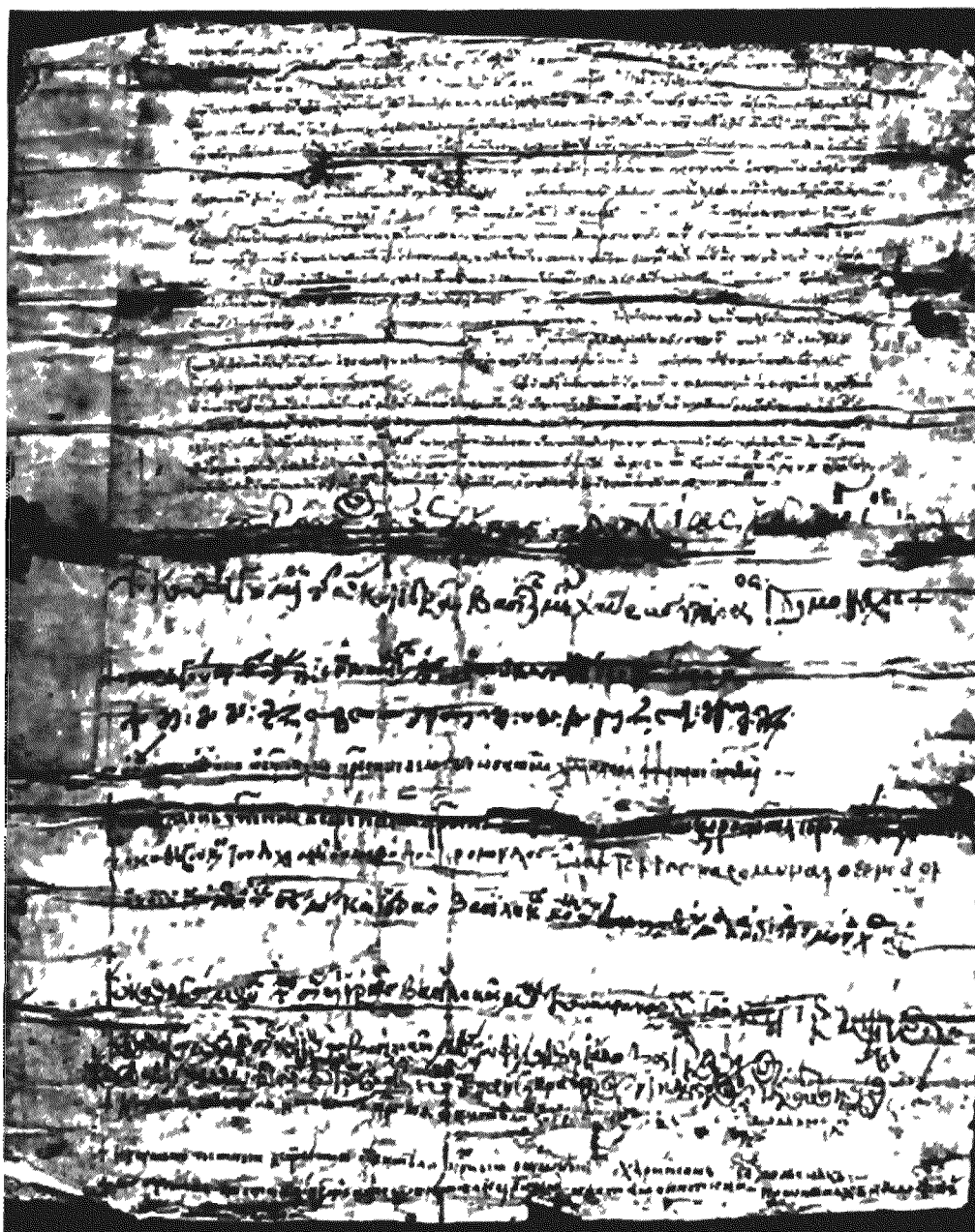
Ἀπρίλιος, ἰνδ. 8, ἔτ. 6518 (1010)

(Φάκ. 33). Ἐπικυρωμένο ἀντίγραφο (14οῦ αἰ.). Χαρτί 325 × 288. Μελάνι καστανόχρωμο. — Διατήρηση μέτρια: ἀποκόπηκαν ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ κάτω ἀριστερὸ μέρος τοῦ ἐγγράφου· ὑγρασία· ἐπικολλημένο σὲ χαρτί. — Συνομογραφίες λίγες. Ὁρθογραφία. Τὸ ἀντίγραφο ἐπικυρώνεται μὲ τὴν ὑπογραφή τοῦ μητροπολίτη Θεσσαλονίκης Ἰσιδώρου.

Ὁ προεστὼς τῆς Λαύρας Θεοδώρητος καὶ οἱ πρόκριτοι μοναχοὶ τῆς μονῆς διαβεβαιώνουν τὸν πρῶτο Νικηφόρο καὶ τὴ σύναξις ὅτι ἡ μονὴ τους δὲν θὰ ἐγείρει ἀξιώσεις γιὰ τὴν μονὴ τῶν Βουλευτηρίων ἢ ὅποια θὰ παρραμύνει ἀνεξάρτητη.

Ἀρχ.: ...εἶτα θέλων τὸν νόθετον αὐτοῦ οἰκονομῆσαι.

Ἐκδ.: Binon, ἀρ. 1, σελ. 250 - 253. — *Actes de Xéropotamou*, ἀρ. 2, 40 - 41 (ὅπου σχολιάζονται οἱ διαφορετικὲς ἀποδόσεις τοῦ ἐγγράφου σὲ προγενέστερες ἐκδόσεις).

Πίν. 6. Έγγραφο του πρώτου Μαλαχίου (Μάιος 1423 Κατάλ. άρ. 20).

23α Ἐπικυρωμένο(;) ἀντίγραφο (14ου αἰ.) τοῦ προηγουμένου ἐγγράφου

(Φάκ. 47). Χαρτί 180 × 305. Μελάνι καστανόχρωμο. — Διατήρηση μέτρια: ἀποκόπηκε ἡ ἀρχὴ τοῦ ἐγγράφου καὶ πιθανὸν τὸ κάτω μέρος ὅπου ἡ ὑπογραφή τοῦ ἐπικυροῦντος· φθορὲς στὶς διπλώσεις, σχισίματα. — Συντομογραφίες λίγες. Ὁρθογραφία.
Ἄρχ.: . . . μένον τῆς εἰρημένης μονῆς τῶν Βουλευτηρίων ὡς μὴ ἐν τῇ Λάβρα. . .

24 Ἐγγραφο τοῦ προεστῶτος τῆς Λαύρας Ἀθανασίου

Μάρτιος, ἰνδ. 13, ἔτος 6538 (1030)

(Φάκ. 45). Ἐπικυρωμένο(;) ἀντίγραφο (14ου αἰ.). Χαρτί 150 × 302. Μελάνι καστανόχρωμο. — Διατήρηση μέτρια: ὑγρασία, μικρὲς φθορὲς στὶς διπλώσεις· ἀποκόπηκε τεμάχιο τῆς δεξιᾶς ὥας καὶ τὸ κάτω μέρος τοῦ ἐγγράφου ὅπου πιθανὸν ἡ ὑπογραφή τοῦ ἐπικυροῦντος τὸ ἔγγραφο μητροπολίτη Θεσσαλονίκης Ἰσιδώρου(·)

Ὁ προεστὼς τῆς Λαύρας Ἀθανάσιος ἀναγνωρίζει τὴν κατοχὴ ἀπὸ τὸν ἡγούμενο τοῦ Ξηροποτάμου Ἀντώνιο τοῦ ἀμπελιοῦ στὴν τοποθεσία τοῦ Μητροφάνους ποὺ εἶχε φυτευτεῖ ἀπὸ τὸν μακαρίτη Παῦλο τὸν Ξηροποταμίτη.
Ἄρχ.: Ἐπεὶ τὰ παρὰ τῶν πατέρων καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν συμφωνηθέντα. . .

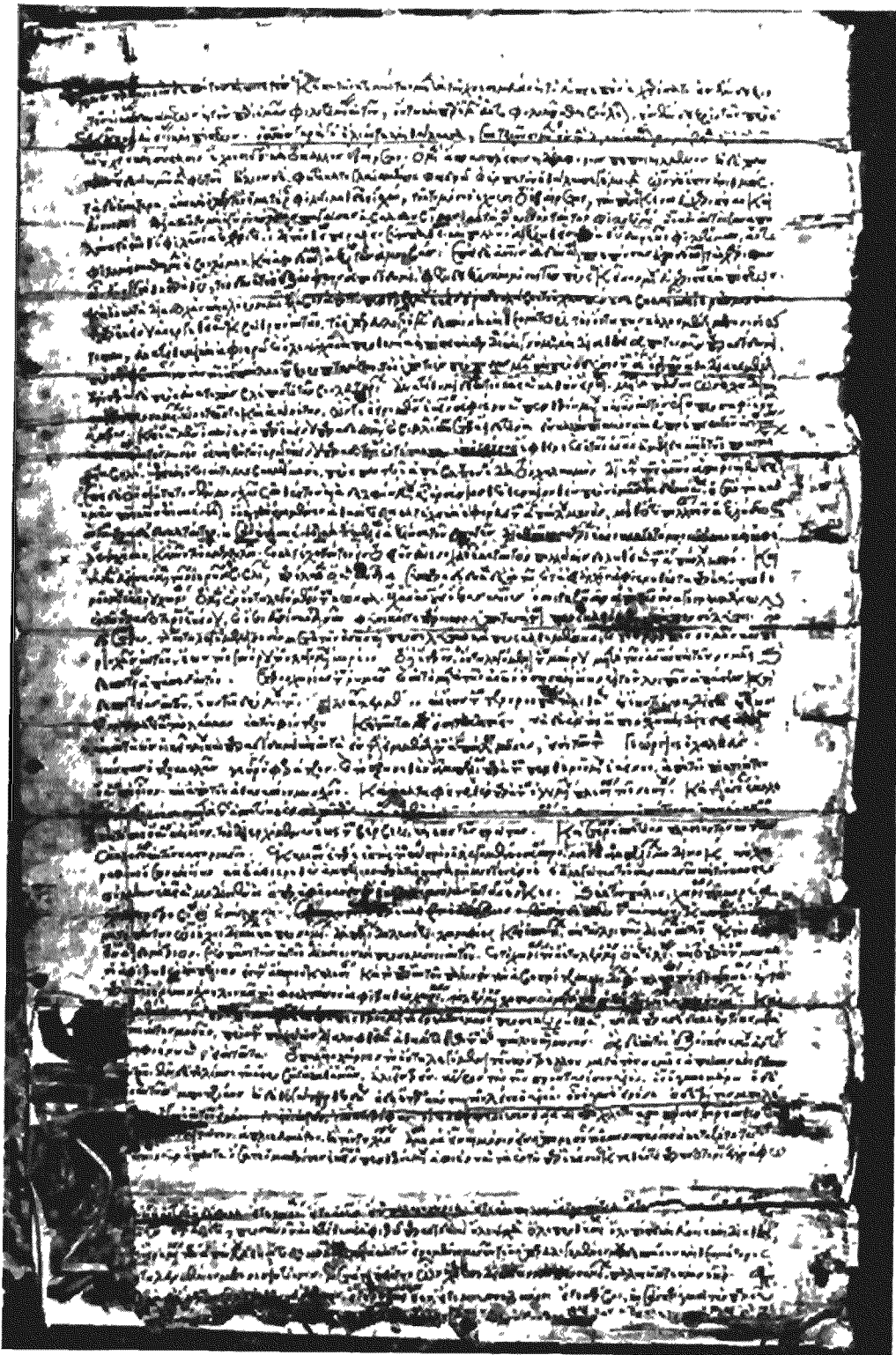
Ἐκδ.: Binon, ἀρ. 3, σσ. 256 - 257 (ὅπου βλ. καὶ γιὰ τίς προγενέστερες ἐκδόσεις). — Ἀγιος Παῦλος Ξηροποταμίτης 9 (1958), σελ. 44 - 45. — Πρβλ. Guil-
lou-Bompaire, *Recherches*, σελ. 184.

25 Δωρεὰ τοῦ Νικολάου Παγᾶση

Μάρτιος, ἰνδ. 9, ἔτ. 6893 (1385)

(Φάκ. 20). Πρωτότυπο (·). Χαρτί 480 × 297. Μελάνι μαῦρο. — Διατήρηση κακὴ: ἀποκόπηκαν τὸ κάτω μέρος τοῦ ἐγγράφου καὶ ἡ ἀρχὴ τῶν 12 τελευταίων σωζομένων στίχων (4 - 5 γράμματα)· φθορὲς στὶς διπλώσεις καὶ ἀπὸ τὴν ἐπικόλληση σὲ χαρτί. — Συντομογραφίες λίγες. Ὁρθογραφία. Πρβλ. πίν. 7.

Ὁ Νικόλαος Παγᾶσης ὁ Βαλδουίνος ἀφιερώνει στὴ μονὴ Ἀγίου Παύλου ὅπου εἶναι ἡγούμενος ὁ ἀδελφός του Ἀρσένιος [= Ἀντώνιος Παγᾶσης] τὴ μονὴ τῆς Θεοτόκου τῆς Μεσσηνσιωτίσσης, τὴν ὁποία εἶχε ἀνακκινίσει ὁ πεθερός του Ραδοσθλάβος Χλάμπενος. Ἐπιπλέον ἀφιερώνει χωρία, παροίκους, ναοὺς (τῆς Ἐλεούσης, τὴν Ἀσπρὴ Ἐκκλησία, τοῦ Ἀγίου Γεωργίου, τὸν Ἀγιο Δημήτριο) καὶ ἄλλα κτήματα τὰ ὁποῖα εἶχαν δωρίσει προηγουμένως ὁ πεθερός του καὶ ὁ ἴδιος στὴ μονὴ Μεσσηνσιωτίσσης.
Ἄρχ.: Ὡσπερ ὁ κοινὸς δεσπότης καὶ ποιητὴς ἐκάστω τῶν κτισμάτων. . .

Πίν. 7. Δωρεά τοῦ Νικολάου Παγιάση (Μάρτιος 1385: Κατάλ. ἀρ. 25).

Ἐκδ.: Εὐλόγιος Ἀγιοπαυλίτης, σελ. 726 - 727. A. Každan, *Dva pozdnevizantijskih akta iz sobranijsa P. I. Sevast'janova*, Viz. Vrem. 2/27 (1949), σελ. 317 - 320. — Ἀγίος Παῦλος Ξηροποταμίτης 9 (1958), σελ. 76 - 80. — Πρβλ.: Binon, ἀρ. 9, σελ. 265 - 268 (δπου βλ. καὶ γιὰ τίς προγενέστερες ἐκδόσεις).

26 Πρατηριῶδες γράμμα

ἰνδ. 10, ἔτ. 6910 (1402)

(Φάκ. 55). **Πρωτότυπο.** Χαρτί 235 × 220. Μελάνι μαῦρο. — Διατήρηση μέτρια: ὑγρασία, φθορές στὶς διπλώσεις· ἐπικολλημένο σὲ χαρτί. — Συντομογραφίες λίγες. Ἀνορθογραφία.

Ἡ μονὴ [Ἀγίου Παύλου] ἀγόρασε ἀπὸ τὸν προηγούμενο τιμαράτο Μαχμούτη τὸν χώρο τοῦ ναοῦ τῆς Ἐλεούσης τὸν ὁποῖο καὶ ἀνοικοδόμησε. Ὁ Δημήτριος τοῦ Κομνηνοῦ πωλεῖ στὸν ἡγούμενο τῆς μονῆς Ἀγίου Παύλου Ἀντώνιο ἔναντι 150 ἄσπρων τὸν χώρο τῆς ἀλλῆς τοῦ ναοῦ γιὰ νὰ μνημονεύεται ὁ πατέρας του Κομνηνός. Τὸ πρατηριῶδες γράμμα συντάσσεται μπροστὰ σὲ 4 χριστιανούς καὶ δύο μουσουλμάνους μάρτυρες. — Στὴν ἀρχὴ τοῦ ἐγγράφου τὸ σίγνον Δημητρίου τοῦ Κομνηνοῦ. Στὸ τέλος ἡ ὑπογραφή τοῦ συντάκτου Ἀνδρονίκου πρωτόπαπα καὶ δικαίου τοῦ. . .

Ἀρχ.: *Δημήτριος ὁ τοῦ Κομνηνοῦ υἱὸς τύθημοι καὶ ποιὸ ἐκουσίως καὶ αὐτοθελῶς. . .*

27 Δωρεὰ Ραδοσθλάβου τοῦ Σάμπια

1 Ἰουνίου, ἰνδ. 13, ἔτ. 6913 (1405)

(Φάκ. 14). **Πρωτότυπο.** Περγαμνή 693 × 333. Μελάνι καστανόχρωμο. Διατήρηση καλὴ: ἔχνη ὑγρασίας στὸ ἄγραφο μέρος. — Συντομογραφίες λίγες. Ὁρθογραφία.

Ὁ Ραδοσθλάβος Σάμπιας ἀφιερώνει στὴν μονὴ Ἀγίου Παύλου (Θεοτόκου τῆς Ἀγιοπαυλιτίσσης), μέσω τοῦ ἡγουμένου Ἀντωνίου Παγάση, τὸ ἥμισυ τῶν χωρίων Ἀβραμῖται καὶ Νεοχώριον στὴν περιοχὴ τῆς Καλαμαριᾶς. Τὸ ἄλλο ἥμισυ ἀνήκει στοὺς γιουὺς του Δούκα καὶ Λάσκαρη. Μετὰ ὅμως τὸν θάνατό τους καὶ αὐτὸ τὸ ἥμισυ θὰ περιέλθει στὴν κατοχὴ τῆς μονῆς Ἀγίου Παύλου. — Σίγνον τοῦ Ραδοσθλάβου τοῦ Σάμπια. 4 ὑπογραφές μαρτύρων — ἀξιωματούχων τῆς μητροπόλεως Θεσσαλονίκης. Στὸ verso τοῦ ἐγγράφου ὑπογραφή τοῦ ἐπικυροῦντος τὴν δωρεὰ μητροπολίτη Θεσσαλονίκης Γαβριήλ.

Ἀρχ.: *Οἱ θειότατοι βασιλεῖς κατὰ Θεοῦ μίμησιν εὐεργέται. . .*

Ἐκδ.: Εὐλόγιος Ἀγιοπαυλίτης, σελ. 704 - 706. — Ἀγίος Παῦλος Ξηροποταμίτης 9 (1958), σελ. 103 - 106. — Πρβλ.: Binon, ἀρ. 19, σελ. 278 - 281. — Guillou - Bompaire, *Recherches*, σελ. 185.

**27α Ἐπικυρωμένο ἀντίγραφο (15ου αἱ.)
τοῦ προηγουμένου ἐγγράφου**

(Φάκ. 18). Περγαμηνή 550 × 292. Μελάνι καστανόχρωμο. — Διατήρηση καλή: ὑγρασία (δυσανάγνωστοι ὁ δεύτερος καὶ τρίτος στίχος), σχίσιμο στὴν κάτω ὠα. — Συντομογραφίες λίγες. Ὁρθογραφία. Τὸ ἀντίγραφο ἐπικυρώνεται μὲ τὴν ὑπογραφή τοῦ μητροπολίτη Θεσσαλονίκης Γαβριήλ. Στὸ verso σλαβικὴ καὶ ἐλληνικὴ ἀναγραφή τοῦ περιεχομένου τοῦ ἐγγράφου.

27β Ἀντίγραφο (20οῦ αἱ.) τοῦ ὑπ' ἀρ. 27 ἐγγράφου

(Φάκ. 14). Χαρτί (δίφυλλο) 288 × 212. Μελάνι γαλάζιο. — Διατήρηση καλή. Τὸ ἀντίγραφο ὑπογράφεται ἀπὸ τὸν ἡγούμενο τῆς μονῆς Ἀγίου Παύλου Σεραφεῖμ (6.12.1922).

28 Ἐγγράφο ἐνοικιάσεως

13 Ὀκτωβρίου, ἰνδ. 7, ἔτ. 6952 (1443)

(Φάκ. 51). Πρωτότυπο. Χαρτί 136 × 230. Μελάνι καστανόχρωμο. — Διατήρηση κακή: ὑγρασία, σχισίματα στὸ ἀριστερὸ μέρος τοῦ ἐγγράφου, φθορές καὶ ὁπὲς στὶς διπλώσεις· ἐπικολλημένο σὲ χαρτί. — Συντομογραφίες λίγες. Ἀνορθογραφία.

Οἱ μοναχοὶ τῆς μονῆς Ξενοφώντος παραχωροῦν στὴ μονὴ Ἀγίου Παύλου γιὰ 20 χρόνια μετόχι τους στὴ Λῆμνο μὲ ἐτήσιο ἐνοίκιο 200 ἄσπρα καὶ ὑποχρέωση καταβολῆς τοῦ τέλους τοῦ δημοσίου. Μετὰ τὴ λήξη τῆς 20ετίας τὸ μετόχι θὰ ἐπανέλθει στὴν μονὴ Ξενοφώντος. — 9 ἰδιόχειρες ὑπογραφές.
Ἄρχ.: Ἐννο[νοματι] τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἀγίου Πνεύματος καὶ τῆς ἀγίας. . .

**29 Δωρεὰ Μάρως [θυγατέρας τοῦ δεσπότη τῆς Σερβίας
Γεωργίου Brancovič, χήρας τοῦ σουλτάνου Μουράτ Β']**

1 Μαρτίου, ἔτ. 6977 (1469)

(Φάκ. 31). Ἀντίγραφο (15ου αἱ.). Χαρτί 365 × 270. Μελάνι καστανόχρωμο. — Διατήρηση μέτρια: ὑγρασία, σχισίματα στὶς διπλώσεις· ἐπικολλημένο σὲ ὕφασμα. — Συντομογραφίες ἐλάχιστες. Ἀνορθογραφία.

Ἡ Μάρω [θυγατέρα τοῦ δεσπότη τῆς Σερβίας Γεωργίου Brancovič, χήρα τοῦ σουλτάνου Μουράτ Β'], ἡ κυρά ἀπὸ τὴν Ἐζοβὰ [Ἐζίβαι], ἀγόρασε ἀπὸ τὴν

μονή Ἐσφιγμένου τὸν πύργο, τὸ μετόχι καὶ τὸν τόπο ὅπου βρίσκεται ὁ μύλος στὴν περιοχὴ τοῦ Πρόβλακα, καταβάλλοντας 30.000 ἄσπρα. Ἀκολουθοῦν τὰ ὀνόματα τῶν μαρτύρων. Τὰ κτήματα αὐτὰ δωρίζει στὴν μονὴ Ἁγίου Παύλου.
Ἄρχ.: *Εγὼ ἡ Μάρω ἡ κύρα ἀπὸ τὴν Ἐζωβὰ ἐγύρευσά ἡνα ἀγοράσω. . .*

Ἐκδ.: Ἀγίος Παῦλος Ξηροποταμίτης 10 (1959), σελ. 45 - 47. Πρβλ. Binon, ἄρ. 32, σελ. 301 - 303. Βλ. καὶ ἔγγραφο ὑπ' ἄρ. 30.

29α Ἀντίγραφο (20οῦ αἰ.) τοῦ προηγουμένου ἐγγράφου

(Φάκ. 31). Χαρτί 340 × 210. Μελάνι μαῦρο. — Διατήρηση καλή: Τὸ ἀντίγραφο ἔγινε τὸ 1913 ἀπὸ τὸν Εὐλόγιο Ἀγιοπαυλίτη.

29β Ἀντίγραφο (20οῦ αἰ.) τοῦ ὑπ' ἄρ. 29α ἐγγράφου

(Φάκ. 31). Χαρτί (δίφυλλο) 340 × 210. Μελάνι γαλάζιο. — Διατήρηση καλή. Τὸ ἀντίγραφο ὑπογράφει ὁ ἡγούμενος τῆς μονῆς Ἁγίου Παύλου Σερφεῖμ (6.9.1928).

30 Πλαστὸ (;) ἔγγραφο ἀγορᾶς

1 Μαρτίου, ἔτ. 6977 (1469)

(Φάκ. Α). Ἀντίγραφο (15ου αἰ.). Χαρτί 255 × 299. Μελάνι μαῦρο. — Διατήρηση κακή: ὕγρασία, ὅπες στὶς διπλώσεις ἐπικολλημένο σὲ ὕφασμα. — Συντομογραφίες ἐλάχιστες. Ἀνορθογραφία.

Οἱ μοναχοὶ τῆς μονῆς τοῦ Ἁγίου Παύλου λαμβάνουν τὸν πύργο καὶ τὸ μετόχι στὸν Πρόβλακα ἀπὸ τὴ μονὴ Ἐσφιγμένου καταβάλλοντας τὸ ποσὸ τῶν 50.000 ἄσπρων. Περιορισμός. Περίπου 36 ὀνόματα μαρτύρων.

Ἄρχ.: *Ἡμεῖς οἱ καλόγεροι οἱ Ἀγιοπαυλίτες ἐγοιρεύσαμεν τὸν Πήργον. . .*

Ἐκδ. τῆς σλαβικῆς μεταφράσεως: D. Sindik, *Srpske Povelje u Svetogorskog manastiru Svetog Pavla, Mešovite Grabe* 6 (1978), σελ. 201 - 202, ἄρ. 15. Βλ. καὶ ἔγγραφο ὑπ' ἄρ. 29.

30α Ἀντίγραφο (15ου - 16ου αἰ.) τοῦ προηγουμένου ἐγγράφου

(Φάκ. Α). Χαρτί 425 × 310. Μελάνι μαῦρο. — Διατήρηση μέτρια: ὅπες στὶς διπλώσεις ἐπικολλημένο σὲ ὕφασμα. — Συντομογραφίες ἐλάχιστες. Ἀνορθογραφία. Στὸ κάτω μέρος, μὲ κόκκινο μελάνι, σλαβικὴ ἀναγραφή τοῦ περιεχομένου τοῦ ἐγγράφου. Παρόμοια μεταγενέστερη ἀναγραφή ὑπάρχει στὸ verso τοῦ ἐγγράφου.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΤΟΥΡΚΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

31 Όρισμός τοῦ σουλτάνου Βαγιαζήτ Α΄**(1389 - 1402)**

(Φάκ. 49). **Πρωτότυπο.** Χαρτί 180 × 240. Μελάνι μαῦρο. — Διατήρηση πολὺ κακή: ὑγρασία, πολλὰ σχισίματα· ἐλάχιστα σημεῖα παραμένουν ἀναγνώσιμα· ἐπικολλημένο σὲ ὕψωμα. — Συνομογραφίες ἐλάχιστες. Ἀνορθογραφία.

Τὸ ἔγγραφο πιθανὸν νὰ ἐπικυρώνει τὴν κατοχὴ τῆς μονῆς Μεσσηνιωτίσσης ἀπὸ τοὺς μοναχοὺς τῆς μονῆς Ἀγίου Παύλου, στοὺς ὁποίους εἶχε ἀφιερωθεῖ παλαιότερα ἀπὸ τὸν Νικόλαο Παγᾶση Βαλδουῖνο (στιχ. 4 - 5: . . . παρέδωκεν ὁ βαλδ[ο]υβήνος εἰς τὰς χεῖρας τὸν ἀγιοριτων / εἰς τὴν μονὴν τοῦ οσίου παύλου ἐν τῷ αθονι. . .). Στὴν ἀρχὴ τοῦ ἐγγράφου ὁ τουγρᾶς τοῦ σουλτάνου.

Ἀρχ.: Ὁρισμός τοῦ μεγάλου αὐθεντοῦ καὶ μεγάλου ἀμηνᾶ τοῦ Παγῖαζιτπέι. . .

Πρβλ.: Binon, ἀρ. 15, σελ. 274 - 275. Guillou - Bompaire, *Recherches*, σελ. 185.

32 Όρισμός τοῦ σουλτάνου Μωάμεθ Β΄**25 Σεπτεμβρίου, ἰνδ. 15, (1451)**

(Φάκ. 44). **Πρωτότυπο.** Χαρτί 282 × 141. Μελάνι μαῦρο. — Διατήρηση καλή: μικρὲς φθορὲς στὶς διπλώσεις· ἐπικολλημένο σὲ χαρτί. — Συνομογραφίες ἐλάχιστες. Ἀνορθογραφία. Στὸ verso τοῦ ἐγγράφου ἐπικολλημένη σύγχρονη μεταγραφὴ. Πρβλ. πίν. 8.

Οἱ μοναχοὶ τῆς μονῆς Ἀγίου Παύλου προσέφυγαν στὸν σουλτάνο Μεχεμετ πέγη παραπονούμενοι ὅτι καταπατοῦνται τὰ σύνορα τοῦ μοναστηριοῦ τους. Ὁ σουλτάνος δίνει ἐντολὴ στὶς μονές τοῦ Ἀγίου Ὅρους νὰ περιορίζεται κάθε μία στὰ ἴδια τῆς σύνορα, τὰ ὁποῖα ἄλλωστε καθορίστηκαν στὴν ἐποχὴ τῆς βασιλείας τοῦ πατέρα του.

Ἀρχ.: Τοῦ μεγάλου αὐθεντός καὶ μεγάλου ἀμηνᾶ σουλτάνου τοῦ Μεχεμετ πέγη. . .

Ἐκδ. Binon, ἀρ. 29, σελ. 295 - 298. Πρβλ. Guillou - Bompaire, *Recherches*, σελ. 186.

33 Συλλογικὸ ἀντίγραφο (18ου αἰ.) κατὰ ἀπομίμηση

(Φάκ. Α). Χαρτί (δίφυλλο) 453 × 312. Μελάνι μαῦρο, κόκκινο στὶς ὑπογραφές. Διατήρηση καλή: σχισίματα στὶς διπλώσεις.

α) Χρυσόβουλλος λόγος τοῦ Ἰωάννου Ζ' Παλαιολόγου, Ἰούνιος 1408 = ἀριθμ. καταλόγου 5.

β) Πρόσταγμα τοῦ Ἰωάννου Ζ' Παλαιολόγου

24 Ἰανουαρίου, ἰνδ. 15, (1407)

Ὁ αὐτοκράτορας δωρίζει στὴ μονὴ τοῦ ὁσίου Παύλου τὸ παλαιὸν χωρίον Ἅγιος Παῦλος στὴν Κασσάνδρα, μὲ τὶς 15 φαμελίες ποὺ κητοικοῦν ἐκεῖ, δέκα ζευγάρια γῆς καὶ δικαίωμα ἀλιείας (ατοπικὴν καὶ μερικὴν). Ὁ ἡγούμενος τῆς μονῆς Θεόδουλος καὶ ἡ μονὴ ἀπαλλάσσονται ἀπὸ κάθε φορολογικὴ ἐπιβάρυνση. Ὑποχρεοῦνται ὅμως νὰ καταβάλλουν τὸ 1/30 τῶν εἰσοδημάτων τῆς κατασπορᾶς γιὰ τὴ φύλαξή τοῦ ἐκεῖ καστελίου καὶ τῶν λοιπῶν πύργων καὶ νὰ συντρέχουν σὲ περίπτωσιν ἀνάγκης στὴ φύλαξή τοῦ καστελίου καὶ τοῦ νησίου. Ἀρχ.: Ἡ βασιλεία μου διὰ τοῦ παρόντος αὐτῆς προσταγμοῦ δύναμιν καὶ ἰσχὺν ἔχοντας χρυσοβούλλου. . .

Ἔκδ.: Dölger, *Schatzkammern*, ἀρ. 45/46, II, σελ. 128 (ὅπου βλ. καὶ γιὰ προγενέστερη ἔκδοσιν). Πρβλ.: Binon, ἀρ. 23, σελ. 289. — Dölger, *Regesten*, ἀρ. 3208.

γ) Πρόσταγμα τοῦ Μανουὴλ Β' Παλαιολόγου

ἰνδ. 2, ἔτ. 6917 (1409)

Ὁ αὐτοκράτορας ἐπικυρώνει τὴν κατοχὴ τοῦ παλαιοχωρίου Ἅγιος Παῦλος στὴν Κασσάνδρα ἀπὸ τὴν μονὴ Ἁγίου Παύλου, τὸ ὁποῖο εἶχε δωρηθεῖ στὴ μονὴ ἀπὸ τὸν ἀποθανόντα αὐτοκράτορα Ἰωάννη Ζ' Παλαιολόγο. Ἀρχ.: Οἱ ἐνασκούμενοι εἰς τὴν κατὰ τὸ Ἅγιον Ὄρος τοῦ Ἀθω σεβασμίαν μονήν. . .

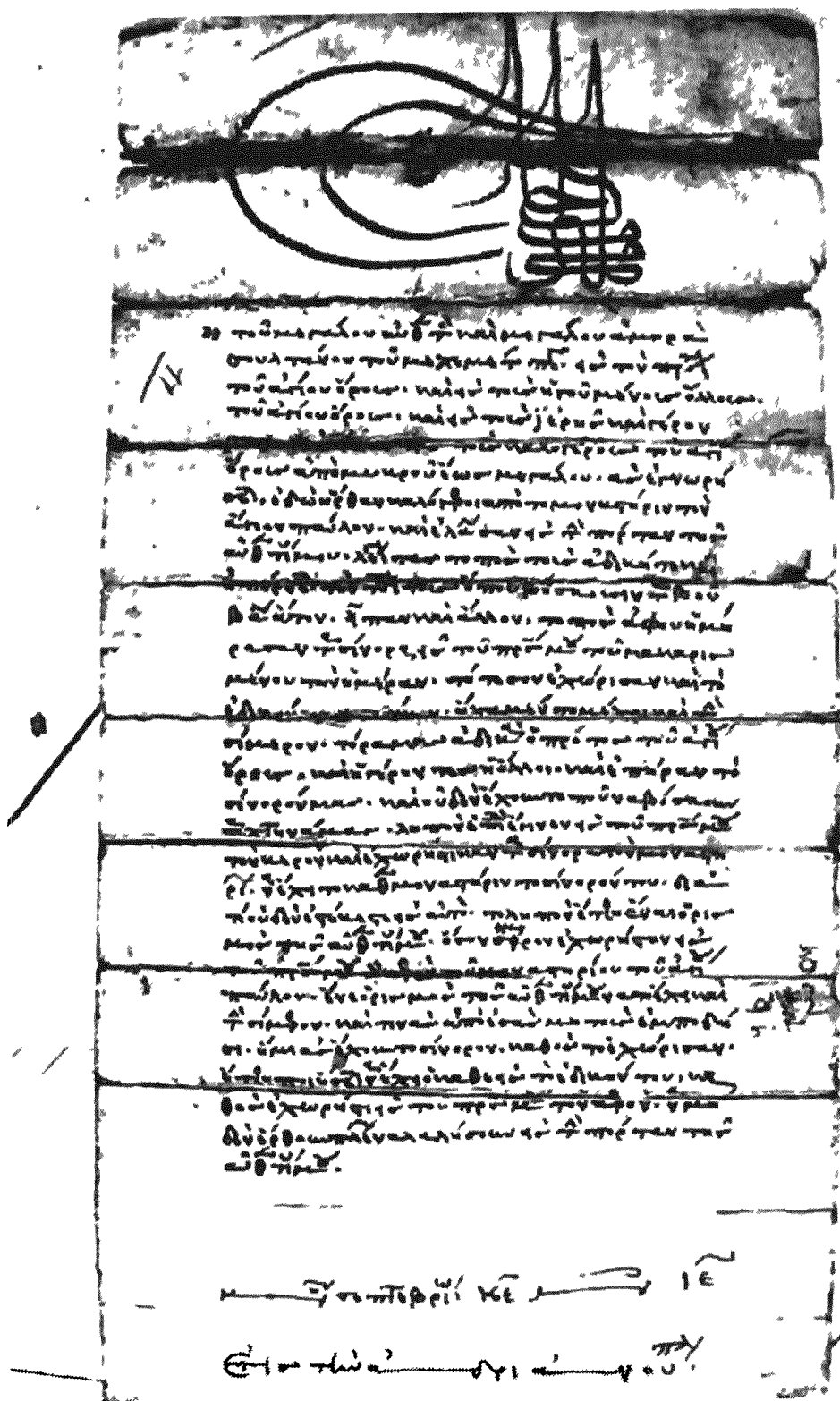
Ἔκδ.: Dölger, *Schatzkammern*, ἀρ. 45/46, III, σελ. 129. Πρβλ.: Binon, ἀρ. 25, σελ. 291 - 292. — Dölger, *Regesten*, ἀρ. 3325.

δ) Ὅρισμὸς τοῦ δεσπότη τοῦ Ἀνδρονίκου Β' Παλαιολόγου, 2 Φεβρουαρίου 1415 = ἀριθμ. καταλόγου 6.

ε) Χρυσόβουλλος λόγος Ἰωάννου Ζ' Παλαιολόγου, Φεβρουάριος, ἰνδ. 15, ἔτ. 6915 (1407).

Ἔκδ.: *Actes de Xéropotamou*, ἀρ. 28, σελ. 201 - 208 (ὅπου βλ. καὶ γιὰ τὶς προγενέστερες ἐκδόσεις). Πρβλ.: Binon, ἀρ. 22, σελ. 287 - 289. — Dölger, *Regesten*, ἀρ. 3209. — Τοῦ Ἰδίου, *Schatzkammern*, ἀρ. 45/46, V, σελ. 130.

στ) Περιορισμὸς [Ἀπρίλιος 1445] = ἀριθμ. καταλόγου 10.

Πίν. 8. Ὁρισμός τοῦ σουλ-άνου Μωάμεθ Β' (25 Σεπτεμβρίου 1451 Κατάλ. ἀρ. 32)

ΕΓΓΡΑΦΑ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΑ 18ου - 19ου ΑΙ.

34 Ένυπόγραφο και έμμάρτυρο γράμμα τοῦ πατριάρχῃ Κυρίλλου Ε΄

7 Μαρτίου 1755

(Φάκ. Β). Πρωτότυπο. Χαρτί (δίφυλλο) 325 × 223. Μελάνι καστανόχρωμο. — Διατήρηση πολύ καλή. Όρθογραφία.

Διένεξη δημιουργήθηκε μεταξύ τῶν μονῶν Ἀγίου Παύλου καὶ Διονυσίου γιὰ τὴν τοποθεσία ποὺ ὀρίζεται ἀπὸ τὸν Μεγάλο Ρέμα ὡς τὴν Ὑψηλὴ Πέτρα καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ὡς τοῦ Θόδωρου τὸ μνήμα, τοῦ Σίδερου τὸν Σταυρὸ καὶ τὰ σύνορα μὲ τὴν μονὴ Καρχαλάου. Γιὰ τὴν ἐπίλυση τῆς διαφορᾶς στέλλονται στὴν Κωνσταντινούπολη ἀπὸ τὴ μονὴ Ἀγίου Παύλου ὁ ἀρχιμανδρίτης Ἀνατόλιος καὶ ὁ σκευοφύλακας Γαλακτίων καὶ ἀπὸ τὴ μονὴ Διονυσίου οἱ προηγούμενοι Ἰωακεῖμ καὶ Νεόφυτος. Κριτὲς τῆς ὑποθέσεως ὀρίζονται οἱ γουναράδες-ἐπίτροποι τοῦ Ἀγίου Ὁρους καὶ οἱ ἀγιορεῖτες προηγούμενοι Μελέτιος Βατοπεδινὸς καὶ Θεόκλητος Ἰβηρίτης. Δικαιώνεται ἡ μονὴ Ἀγίου Παύλου. Ἡ μονὴ Διονυσίου τακτοποιεῖ μὲ τὴ μονὴ Ἀγίου Παύλου τὴν οἰκονομικὴ ἐκκρεμότητα ποὺ δημιουργήθηκε ἀπὸ τὴν ξύλευση τῆς τοποθεσίας κατὰ τὸ χρονικὸ διάστημα τῆς διενέξεως. — Στὴν ἀρχὴ τοῦ ἐγγράφου ἐπιβεβαιωτικὴ ὑπογραφή τοῦ πατριάρχῃ Κυρίλλου Ε΄. - 3 ὑπογραφὲς μαρτύρων-ἀξιωματούχων τῆς πατριαρχικῆς αὐλῆς.

Ἀρχ.: *Λιὰ τοῦ παρόντος ἐνυπογράφου καὶ ἐμμαρτύρου γράμματος γίνεται δῆλον...*

35 Ἐπιτίμιο τοῦ πατριάρχῃ Κυρίλλου Ε΄

Μάρτιος, ἰνδ. 3, 1755

(Φάκ. 21). Πρωτότυπο. Χαρτί 436 × 310. Μελάνι καστανόχρωμο. — Διατήρηση καλή: σχισίματα στὴν δεξιὰ ὠα. Όρθογραφία.

Στὴν ἀναφεῖσα διαφορὰ μεταξύ τῶν μονῶν Ἀγίου Παύλου καὶ Διονυσίου, γιὰ τὴν τοποθεσία ποὺ ὀρίζεται ἀπὸ τὸ Μεγάλο Ρέμα ὡς τὴν Ὑψηλὴ Πέτρα καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ὡς τοῦ Θόδωρου τὸ μνήμα καὶ ὡς τοῦ Σίδερου τὸ Σταυρό, δικαιώθηκε ἡ μονὴ Ἀγίου Παύλου. Γιὰ νὰ ἀποφευχθοῦν μελλοντικὲς διενέξεις γιὰ τὸ ἴδιο θέμα, ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Κύριλλος, μετὰ ἀπὸ αἵτηση τῶν Ἀγιοπαυλιτῶν, ἐκδίδει ἐκκλησιαστικὸ ἐπιτίμιο. — Μηνολόγιο.

Ἀρχ.: *Ἐπειδὴ διὰ τὸ ἀναφεῖναι διαφορὰς τινὰς μεταξύ τῶν ὁσιωτάτων...*

36 Ἀπανταχοῦσα τοῦ πατριάρχῃ Σωφρονίου Β΄

Νοέμβριος, ἰνδ. 13, 1779

(Φάκ. Β). Πρωτότυπο. Χαρτί 287 × 400. Μελάνι μαῦρο. — Διατήρηση πολὺ καλή. Ὁρθογραφία.

Ὁ πατριάρχῃς Κωνσταντινουπόλεως Σωφρόνιος Β΄, ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν κλῆρο καὶ τοὺς λαϊκοὺς τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τοῦ Γαλατᾶ καὶ τοῦ Καταστένου, συνιστᾷ τὸν ἱερομόναχο τῆς μονῆς Ἀγίου Παύλου Δωρόθεο, ὁ ὅποιος ἔχει ἔλθει στὴν Κωνσταντινούπολη γιὰ συλλογὴ ἐλεημοσυνῶν καὶ ζητεῖ νὰ συνδράμουν οἰκονομικὰ τῇ μονῇ Ἀγίου Παύλου ποὺ ἔχει περιπέσει σὲ βαριά χρέη. — Μηνολόγιο.

Ἀρχ.: *Τὸ τῆς ἐλεημοσύνης θεοδίδακτον ἔργον, πανταχοῦ μὲν διενεργούμενον. . .*

36α Ἀντίγραφο (18ου αἰ.) τοῦ προηγουμένου ἐγγράφου

(Φάκ. Β). Χαρτί 313 × 428. Μελάνι φαύ. — Διατήρηση πολὺ καλή. Τὸ ἀντίγραφο περιέχει τὸ κείμενο τοῦ ἐγγράφου σὲ δημώδη πρᾶφαση χωρὶς ὅμως ἀλλοίωση τοῦ περιεχομένου.

37 Συνοδικὸ καὶ πατριαρχικὸ ἐπιτίμιο τοῦ πατριάρχῃ Γαβριὴλ Δ΄

Μάιος, ἰνδ. 14, 1781

(Φάκ. Β). Πρωτότυπο. Χαρτί 560 × 405. Μελάνι μαῦρο. — Διατήρηση καλή: δύο μικρὲς ὀπές. Ὁρθογραφία.

Οἱ μοναχοὶ τῆς μονῆς Ἀγίου Παύλου κατήγγειλαν στὸν πατριάρχη ὅτι οἱ γαῖες τοῦ μετοχίου τους στὸν Πρόβλακκα, κοντὰ στὴν Ἱερισσό, τὸ ὁποῖο εἶναι ἐνεχυριασμένο στὴ μονὴ Ἰβήρων, καταπατοῦνται συστηματικὰ ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῶν χωριῶν τῆς γύρω περιοχῆς. Ἡ σύνοδος καὶ ὁ πατριάρχῃς Κωνσταντινουπόλεως Γαβριὴλ Δ΄, ἀπευθυνόμενοι πρὸς τὸν ἐπίσκοπο Ἱερισσοῦ καὶ τὸ πλήρωμα τῆς ἐπισκοπῆς, ἀπολύουν ἐπιτίμιο γι' αὐτοὺς ποὺ ἀρνοῦνται νὰ ἐπιστρέψουν τὶς καταπατημένες γαῖες ἢ δίνουν ψευδεῖς μαρτυρίες γιὰ τὸ θέμα. — Μηνολόγιο. — 8 ὑπογραφές συνοδικῶν.

Ἀρχ.: *Ἐπειδὴ οἱ δσιώτατοι πατέρες Ἀγιοπαυλῖται ἔχουσιν ἐν μετόχιον μοναστηριακόν. . .*

38 Συνοδικὸ καὶ πατριαρχικὸ ἐπιτίμιο τοῦ πατριάρχῃ Γερασίου Γ'

3 Ἰουλίου, ἰνδ. 14, ἔτος 1796

(Φάκ. Β). Πρωτότυπο. Χαρτί 455 × 328. Μελάνι καστανόχρωμο. — Διατήρηση πολὺ καλή. — Συντομογραφίες ἐλάχιστες. Ὁρθογραφία.

Τὰ χωράφια τῆς μονῆς Ἀγίου Παύλου στὸ χωριὸ Σκιὰ [Συκιὰ] στὴν περιοχὴ τῆς Κασσάνδρας συνορεύουν μὲ ἐκεῖνα τῆς μονῆς Ξηροποτάμου. Ἐπειδὴ ἀμφισβητοῦνται τὰ σύνορα τῶν χωραφίων αὐτῶν, ἡ σύνοδος καὶ ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Γεράσιμος Γ', μετὰ ἀπὸ σχετικὴ αἴτηση τῶν Ἀγιοπαυλιτῶν μοναχῶν, ἀπευθυνόμενοι πρὸς τὸν ἀρχιεπίσκοπο Κασσανδρείας καὶ τοὺς κατοίκους τοῦ χωριοῦ Σκιὰ, τοὺς προτρέπουν νὰ καταθέσουν ἀληθεῖς μαρτυρίες γιὰ τὸ παραπάνω θέμα, ἐπισείοντας διαφορετικὰ τὴν ποινὴ τοῦ ἀφορισμοῦ. — Μηνολόγιο. — 4 ὑπογραφές συνοδικῶν.

Ἀρχ.: *Οἱ ὁσιώτατοι πατέρες τοῦ κατὰ τὸ ἀγιώνυμον ὄρος τοῦ Ἀθωνος ἱεροῦ καὶ σεβασμίου μοναστηρίου τοῦ Ἀγίου Παύλου. . .*

39 Συνοδικὸ καὶ πατριαρχικὸ ἐπιτίμιο τοῦ πατριάρχῃ Κυρίλου ΣΤ'

Σεπτέμβριος, ἰνδ. 4, 1815

(Φάκ. Β). Πρωτότυπο. Χαρτί 445 × 312. Μελάνι μαῦρο. — Διατήρηση καλή: ὑγρασία. Ὁρθογραφία.

Οἱ Ἐσφιγμενίτες μοναχοὶ παρουσίασαν στὴ μονὴ Ἀγίου Παύλου ἐνυπόγραφη καὶ ἐνσφράγιστη χρεωστικὴ ὁμολογία γιὰ 1100 γρόσια. Σύμφωνα μὲ τοὺς ἰσχυρισμούς τους, τὸ ποσὸ αὐτὸ εἶχε δανειστεῖ ἀπ' αὐτοὺς στὸν ταξιδιώτῃ τοῦ ὁμώνυμου μετοchioῦ τῆς μονῆς Ἀγίου Παύλου στὴν περιοχὴ τῆς Κασσάνδρας Ἀθανάσιο, ποὺ πέθανε πρὶν ἓνα χρόνο. Οἱ Ἀγιοπαυλίτες, ἐπειδὴ τὸ ποσὸ αὐτὸ δὲν περιέχεται στὴν ἐνυπόγραφη καὶ ἐμμάρτυρη διαθήκη τοῦ Ἀθανασίου, ὑποψιαζόμενοι δολιότητα, προσφεύγουν στὸν πατριάρχῃ ζητώντας τὴν ἐκδοσὴ ἐκκλησιαστικοῦ ἐπιτιμίου. Ὁ πατριάρχης Κύριλλος ΣΤ' καὶ ἡ σύνοδος, ἀπευθυνόμενοι πρὸς τὸν ἀρχιεπίσκοπο Κασσανδρείας καὶ Πολυγῆρου, τοὺς ἐπιστάτες, ναζήριδες, ἡγουμένους κλπ. τοῦ Ἀγίου Ὄρους, παραγγέλλουν, μὲ ποινὴ ἀφορισμοῦ, νὰ φροντίσουν νὰ κατατεθοῦν ἀληθινὲς μαρτυρίες γιὰ τὸ θέμα αὐτό. — Μηνολόγιο. — 7 ὑπογραφές συνοδικῶν.

Ἀρχ.: *Οἱ ἐκ τοῦ ἱεροῦ καὶ σεβασμίου ἡμετέρου πατριαρχικοῦ καὶ σταυροπηγικοῦ μοναστηρίου τοῦ Ἀγίου Παύλου. . .*

40 Συγχωρητικό γράμμα τοῦ πατριάρχῃ Κυρίλλου ΣΤ΄

Μάρτιος 1817

(Φάκ. Β). Πρωτότυπο. Χαρτί 574 × 536. Μελάνι μαῦρο. — Διατήρηση καλή: μικρὲς φθορὲς στὶς διπλώσεις. Ὅρθογραφία.

Ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Κύριλλος ΣΤ΄ συγχωρεῖ τὰ ἁμαρτήματα τοῦ ἀποθανόντος στὸ Ἅγιον Ὅρος ἱερομονάχου Γαβριήλ. Στὴν πράξῃ παρίστανται ὁ πρῶν Κωνσταντινουπόλεως Γρηγόριος Ε΄ καὶ ὁ πατριάρχης Ἱεροσολύμων Πολύκαρπος. — Ὑπογραφή τοῦ πατριάρχῃ καὶ τοῦ Ἱεροσολύμων Πολυκάρπου.

Ἀρχ.: *Ἡ μετριότης ἡμῶν μετὰ τῶν συνευχομένων αὐτῇ ἐν τῷ παρόντι τοῦ τε παναγιωτάτου. . .*

41 Ἐπιτίμιο τοῦ πατριάρχῃ Κυρίλλου ΣΤ΄

Μάιος (1813 - 1818)

(Φάκ. Β) Ἀντίγραφο (19ου αἰ.). Χαρτί 155 × 205. Μελάνι φαιό. — Διατήρηση πολὺ καλή. Ὅρθογραφία.

Οἱ μοναχοὶ τοῦ Ἁγίου Παύλου ἀνέφεραν στὸν πατριάρχη ὅτι οἱ μοναχοὶ τῆς μονῆς Χιλανδαρίου καταπατοῦν τὰ σύνορα τῶν γαιῶν τους στὸ κάθισμα τοῦ Μονοξυλίτη, προκαλῶντας μεγάλη οἰκονομικὴ ζημιὰ στὴ μονή. Ὁ πατριάρχης Κύριλλος ΣΤ΄, ἀπευθυνόμενος στὸν ἐπίσκοπο Ἱερισσοῦ, ζητεῖ νὰ καταθέσουν οἱ γνωρίζοντες ἀκριβῶς τὰ ὁροθέσια τῶν δύο μονῶν στὴν περιοχὴ αὐτή. Σὲ περίπτωσι ψευδοῦς μαρτυρίας ἐπισύρει τὴν ποινὴ τοῦ ἀφορισμοῦ. — Ὑπογραφή.

Ἀρχ.: *Οἱ ἀπὸ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ Ἁγίου Παύλου πατέρες. . .*

42 Ἐπιτίμιο τοῦ πατριάρχῃ Γρηγορίου Ε΄

15 Ἰουλίου 1819

(Φάκ. Β) Πρωτότυπο. Χαρτί (δίφυλλο) 353 × 240. — Μελάνι μαῦρο. Διατήρηση πολὺ καλή. Ὅρθογραφία.

Οἱ μοναχοὶ τῆς μονῆς Ἁγίου Παύλου κατήγγειλαν στὸν πατριάρχη ὅτι οἱ Χιλανδαρινοὶ καταπατοῦν τὰ ὅρια τῶν γαιῶν τους στὸ κάθισμα τοῦ Μονοξυλίτη καὶ ζήτησαν τὴν ἐκδοσὴ ἀφοριστικοῦ γράμματος. Ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Γρηγόριος Ε΄, ἀπευθυνόμενος στοὺς ἐπιστάτες, ναζήριδες,

ήγουμένους κλπ. τοῦ Ἀγίου Ὁρους ζητεῖ: α) νὰ κληθοῦν οἱ Χιλανδαρινοὶ νὰ παραμείνουν στὰ ὄρια τους στὴν περιοχὴ τοῦ Μονοξυλίτη, β) νὰ διαβαστεῖ τὸ παρὸν ἐπιτίμιο στὸ ναὸ τοῦ πρωτάτου καὶ νὰ κληθοῦν νὰ καταθέσουν οἱ γνωρίζοντες ἀκριβῶς τὰ ὄρια τῶν κτημάτων τῶν δύο μονῶν, γ) νὰ διευθετηθεῖ ἡ διένεξη καὶ νὰ συμφιλιωθοῦν οἱ δύο μονές. — Ὑπογραφή τοῦ πατριάρχου.
Ἀρχ.: *Οἱ ὁσιώτατοι Ἀγιοπανλῖται πατέρες, ἐμφανισθέντες ἡμῖν διὰ γράμματος. . .*

42α Ἀντίγραφο (19ου αἰ.) τοῦ προηγουμένου ἐγγράφου

(Φάκ. Β). Χαρτί 235 × 178. Μελάνι μαῦρο. — Διατήρηση πολὺ καλή.

43 Συνοδικὸ καὶ πατριαρχικὸ ἐπιτίμιο τοῦ πατριάρχου Γρηγορίου Ε΄

Ἰούλιος, ἰνδ. 7, 1819

(Φάκ. Β). Ἀντίγραφο. Χαρτί (δίφυλλο) 260 × 240. Μελάνι μαῦρο. — Διατήρηση πολὺ καλή. Ὁρθογραφία.

Οἱ μοναχοὶ τῆς μονῆς Ἀγίου Παύλου κατήγγειλαν στὸν πατριάρχη ὅτι οἱ Χιλανδαρινοὶ καταπατοῦν τὶς γαῖες στὸ κάθισμα τοῦ Μονοξυλίτη καὶ ζήτησαν τὴν ἐκδοσὴ ἐκκλησιαστικοῦ ἐπιτιμίου. Ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Γρηγόριος Ε΄, ἀπευθυνόμενος στοὺς ἐπιστάτες, ναζήριδες, ἡγουμένους κλπ. τοῦ Ἀγίου Ὁρους, ζητεῖ, ἐπισείοντας τὴν ποινὴ τοῦ ἀφορισμοῦ, νὰ κατατεθοῦν ἀληθινὲς μαρτυρίες γιὰ τὸ θέμα αὐτό. — Μηνολόγιο. — 5 ὑπογραφές συνοδικῶν.

Ἀρχ.: *Ἀνενέχθη ἡμῖν παρὰ τῶν ὁσιωτάτων πατέρων τοῦ ἱεροῦ καὶ σεβασμίου μοναστηρίου τοῦ Ἀγίου Παύλου. . .*

Τὴν ἴδια χρονολογία (Ἰούλιος, ἰνδ. 7, 1819) ἀπολύθηκε σιγίλλιο τοῦ πατριάρχου Γρηγορίου Ε΄ ποὺ ρύθμιζε τὴ διαφορὰ μεταξύ τῶν μονῶν Μεγίστης Ἀύρας καὶ Ἀγίου Παύλου γιὰ τὴν σκῆτὴ τοῦ Ἀγίου Δημητρίου καὶ τὴ Νέα Σκῆτὴ τοῦ Πύργου. (Πρβλ.: Δελικάνη. *Περιογραφικὸς κατάλογος*, σελ. 24. — Βίσην, ἀρ. 36, σελ. 305).

44 Συνοδικὸ γράμμα τοῦ πατριάρχου Γρηγορίου Ε΄

20 Νοεμβρίου 1820

(Φάκ. Β) Ἀντίγραφο (19ου αἰ.). Χαρτί (δίφυλλο) 345 × 235. Μελάνι μαῦρο. Διατήρηση κακή: ὑγρασία, φθορές καὶ ὀπές. Ὁρθογραφία.

Ὁ πατριάρχης ἀνακοινώνει στὴ σύναξη τοῦ Ἀγίου Ὁρους ὅτι ἔλαβε τὴν

ἐπιστολή της, πού στάλθηκε στις 20 Ὀκτωβρίου 1819 καὶ ἀναφερόταν στὴ διένεξη μεταξὺ τῶν μονῶν Χιλανδαρίου, Ἀγίου Παύλου καὶ Διονυσίου γιὰ τὰ σύνορά τους στὸ κáθισμα τοῦ Μονοξυλῆτη. Γιὰ τὴν ἴδια ὑπόθεση, ἄλλωστε, εἶχε ἐκδοθεῖ τὸν προηγούμενο χρόνο καὶ σχετικὸ συνοδικὸ ἀφοριστικὸ γράμμα. Ἐπειδὴ ἡ συνεχιζόμενη διένεξη δυσφημίζει τὸ "Ἅγιον" Ὄρος, ἡ σύνοδος καὶ ὁ πατριάρχης Γρηγόριος Ε΄, ἔχοντας σύμφωνη καὶ τὴν «ὕψηλὴ βούληση» τοῦ σουλτάνου πού τοὺς διαβιβάστηκε μὲ τὸν ποσταντζήμπαση ἀγά, ζητοῦν νὰ περιορισθεῖ καθεμία ἀπὸ τὶς παραπάνω μονὲς στὰ σύνορα πού κατεῖχαν πρὶν ἀπὸ τριάντα χρόνια καὶ νὰ σταματήσουν ἔτσι νὰ ἐγείρουν ἀπαιτήσεις μεταξὺ τους. — Ὑπογραφή τοῦ πατριάρχου. — 12 ὑπογραφὲς συνοδικῶν.
Ἀρχ.: Τὸ ἀπὸ κ^{ns} τοῦ παρελθόντος Ὀκτωβρίου σεσημειωμένον γράμμα σας ἐλάβομεν. . .

Πρβλ.: Δελικάνη, *Περιογραφικὸς κατάλογος*, σελ. 25.

45 Πατριαρχικὸ καὶ συνοδικὸ γράμμα τοῦ πατριάρχου Ἀνθίμου Γ΄

Ἰούλιος 1824

(Φák. Β). Πρωτότυπο. Χαρτί 565 × 398. Μελάνι μαῦρο. — Διατήρηση πολὺ καλή. Ὁρθογραφία.

Ὁ μητροπολίτης πρώην Ἀγκύρας Ἱερόθεος, μετὰ ἀπὸ τὴν οἰκειοθελὴ παραιτήση ἀπὸ τὴν ἔδρα του, ἀποσύρθηκε στὸ "Ἅγιον" Ὄρος γιὰ νὰ μονάσει. Μετὰ ὅμως τὴν συνάντησή του μὲ τοὺς «παλαμιαίους» ἀποστάτες καὶ ληστὲς πού ἀποβιβάστηκαν στὸ "Ἅγιον" Ὄρος, ἐπαναστάτησε ἐναντίον τῆς «κραταιᾶς βασιλείας» καὶ ἀναχώρησε μαζί τους. Ὁ πατριάρχης Ἀνθίμος Γ΄ καὶ ἡ σύνοδος ἀνακοινῶνουν στοὺς ἐπιστάτες, ναζήριδες, ἡγουμένους κλπ. τοῦ Ἀγίου Ὄρους, ὅτι ὁ πρώην μητροπολίτης καθαιρεῖται καὶ ἐπανέρχεται στις τάξεις τῶν λαϊκῶν μὲ τὸ ὄνομα Γιάννης. — Ὑπογραφή τοῦ πατριάρχου. — 12 ὑπογραφὲς συνοδικῶν.

Ἀρχ.: «Πᾶσα παράβασις καὶ παρακοή ἔλαβεν ἔνδικον μισθαποδοσίαν». . .

46 Συγχωρητικὸ γράμμα τοῦ πατριάρχου Ἀγαθαγγέλου Α΄

Ἀπρίλιος 1827

(Φák. Β). Πρωτότυπο. Χαρτί 780 × 522. Μελάνι μαῦρο. — Διατήρηση πολὺ καλή. Ὁρθογραφία.

Ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Ἀγαθάγγελος συγχωρεῖ τὶς ἁμαρτίες τοῦ προσκυνητῆ μοναχοῦ Ἀββακούμ πού πέθανε στὴν ἐπαρχία τῆς Θεσσαλο-

νίκης. Στὴν πράξῃ παρίσταται καὶ ὁ πατριάρχης Ἱεροσολύμων Ἀθανάσιος. — Ὑπογραφή τοῦ πατριάρχῃ καὶ τοῦ πατριάρχῃ Ἱεροσολύμων. — 8 ὑπογραφές συνοδικῶν.

Ἀρχ.: *Ἡ μετριότης ἡμῶν μετὰ τῶν συνευχομένων αὐτῇ ἐν τῷ παρόντι. . .*

47 Πατριαρχικὴ καὶ συνοδικὴ ἐπιστολὴ τοῦ πατριάρχῃ Ἀγαθαγγέλου Α΄

12 Ἰουλίου 1828

(Φακ. Β). Πρωτότυπο. Χαρτί (δίφυλλο) 360 × 340. Μελάνι μαῦρο. Διατήρηση πολὺ καλὴ. Ὁρθογραφία.

Ὁ ἀρχιμανδρίτης τοῦ Ἀγίου Παύλου Ἀνθιμος ποὺ πέθανε στὸ Βουκουρέστι, μεταξὺ ἄλλων, ἄφησε γιὰ τὴ μονὴ του καὶ 30.000 γρόσια. Τὸ ποσὸ αὐτὸ κρίθηκε σκόπιμο νὰ μὴ δοθεῖ στὸν ἀποσταλέντα γιὰ τὸν σκοπὸ αὐτὸ ἀπὸ τὴ μονὴ Νίκανδρο ἀλλὰ νὰ διαβιβαστεῖ στὸ πατριαρχεῖο. Μὲ συνοδικὴ ἀπόφαση, τὴν ὁποία ὁ πατριάρχης καὶ ἡ σύνοδος κοινοποιοῦν στὴ μονὴ Ἀγίου Παύλου, 10.000 γρόσια δίδονται ὡς οἰκονομικὴ ἐνίσχυση στὸν ἐπίσκοπο Ἀναστασιουπόλεως Ἀνθιμο ἔναντι τοῦ χρέους τῆς κοινότητος τοῦ Ἀγίου Ὁρους πρὸς αὐτόν. Ἡ μονὴ Ἀγίου Παύλου θὰ λάβει ἰσόποση χρεωστικὴ ὁμολογία ἀπὸ τὴν κοινότητα τοῦ Ἀγίου Ὁρους. Τὰ ὑπόλοιπα 20.000 γρόσια παραδόθηκαν στοὺς ἀντιπροσώπους τῆς μονῆς προηγούμενο Δαβὶδ καὶ παπὰ-Εὐθύμιο. Ἀνακοινώ- νεται ἐπίσης ὅτι οἱ θησαυροὶ καὶ τὰ κειμήλια τοῦ Ἀνθίμου φυλάσσονται ἀπὸ τὸν μητροπολίτη Οὐγγροβλαχίας καὶ μόνον οἱ προσωπικὲς του ὁμολογίες παρα- δόθηκαν στὸν Νίκανδρο, τὶς ὁποῖες καὶ καταχράστηκε. Τέλος ὁ πατριάρχης καὶ ἡ σύνοδος ζητοῦν τὴν ἀποστολὴ ἐνσφράγιστης μοναστηριακῆς ἀποδείξεως γιὰ τὴν παραλαβὴ ὁλόκληρου τοῦ ποσοῦ τῶν 30.000 γροσιῶν. — Ὑπογραφή τοῦ πατριάρχῃ. — 5 ὑπογραφές συνοδικῶν.

Ἀρχ.: *Ἀφ' οὗ ἡ ἐκκλησία ἐπληροφορήθη τὴν ἀποβίωσιν τοῦ ἐν Βουκουρεστίῳ Ἀνθίμου ἀρχιμανδρίτου. . .*

Πρβλ.: Δελιζάνη, *Περιογραφικὸς κατάλογος*, σελ. 33.

48 Ἐπιστολὴ τοῦ πατριάρχῃ Κωνσταντίου Α΄

19 Δεκεμβρίου 1831

(Φάκ. Β). Πρωτότυπο. Χαρτί 313 × 244. Μελάνι φαί. — Διατήρηση πολὺ καλὴ. Ὁρθο- γραφία.

Ἡ μονὴ τοῦ Ἀγίου Παύλου ζήτησε ἀπὸ τὸν πατριάρχῃ νὰ ἐπιτραπεῖ στὸν πρῶην μητροπολίτη Πισιδεῖας Σαμουήλ νὰ κοινοβιάσει στὴ μονή. Ὁ πα-

τριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Κωνστάντιος Α΄ δίνει τή σχετική συγκατάθεση. Ἐπιπλέον ἐπιτρέπει τήν ἔξοδο τοῦ Σαμουήλ ἀπὸ τὸ "Ἅγιον" Ὅρος γιὰ ὑποθέσεις τῆς μονῆς, ἀπαγορεύει ὅμως τήν μετάβασή του στὴν Κωνσταντινούπολη. — Ὑπογραφή.
 Ἀρχ.: *Τὸ προσταλὲν ἡμῖν ἐνσφράγιστον μοναστηριακὸν γράμμα σας εὐμενῶς ἐλάβομεν. . .*

49 Ἐπιστολὴ τοῦ πατριάρχῃ Γρηγορίου ΣΤ΄

24 Ἀπριλίου 1837

(Φάκ. Β). Πρωτότυπο. Χαρτί 300 × 220. Μελάνι μαῦρο. — Διατήρηση πολὺ καλή. Ὁρθογραφία.

Ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Γρηγόριος ΣΤ΄ ἀνακοινώνει στὴ μονὴ Ἀγίου Παύλου τὴν ἐκτόπιση ἐκεῖ τοῦ λαϊκοῦ Κωστάκη, ὁ ὁποῖος στέλλεται μὲ τὴ συνοδεία τοῦ πατριαρχικοῦ τζαούση Μιχάλη. Γιὰ τὸ θέμα ἐκδόθηκε σχετικὸς βασιλικὸς ὀρισμός. Ὁ πατριάρχης καθιστᾷ ὑπεύθυνη τὴ μονὴ γιὰ τὴν κράτησή του.
 Ἀρχ.: *Ἐπειδὴ ὁ παρὰ τοῦ ἡμετέρου πατριαρχικοῦ τζαούση τοῦ Μιχάλη. . .*

50 Ἐπιστολὴ τοῦ πατριάρχῃ Γρηγορίου ΣΤ΄

18 Ὀκτωβρίου 1838

(Φάκ. Β). Πρωτότυπο. Χαρτί 321 × 237. Μελάνι μαῦρο. — Διατήρηση πολὺ καλή. Ὁρθογραφία.

Ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Γρηγόριος ΣΤ΄ ἀνακοινώνει στὴ μονὴ Ἀγίου Παύλου τὴν ἐκτόπιση ἐκεῖ τοῦ ἱερέα Σωφρονίου, ὁ ὁποῖος στέλλεται μὲ τὴ συνοδεία τοῦ πατριαρχικοῦ τζαούση Δημητρίου. Γιὰ τὸ θέμα ἐκδόθηκε σχετικὸς βασιλικὸς ὀρισμός. Ὁ πατριάρχης καθιστᾷ ὑπεύθυνη τὴ μονὴ γιὰ τὴν κράτησή του.
 Ἀρχ.: *Ἐκδοθέντος ἤδη βασιλικοῦ ὑψηλοῦ ὀρισμοῦ κατὰ πρόνοιαν ἡμετέραν ἐκκλησιαστικὴν. . .*

51 Πατριαρχικὸ καὶ συνοδικὸ σιγίλλιο τοῦ πατριάρχῃ Γρηγορίου ΣΤ΄

Ἀπρίλιος, ἰνδ. 12, 1839

(Φακ. 50). Πρωτότυπο. Περγαμηνή 700 × 440. Μελάνι μαῦρο. — Διατήρηση πολὺ καλή. Ὁρθογραφία. — Στὸ κάτω μέρος κρεμόταν σωζόμενη μολύβδινη σφραγίδα τοῦ πατριάρχῃ (διάμ. 60 χιλ.).

Ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Γρηγόριος ΣΤ' καὶ ἡ σύνοδος ἔλαβαν κοινὴ ὀλοσφράγιστη ἀναφορὰ τῶν μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὁρους μετὰ τὴν ὁποία γνωστοποιεῖται ὅτι οἱ μοναχοὶ τῆς μονῆς Ἁγίου Παύλου (Ἁγίου Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου) ἐπιθυμοῦν τὴν μετατροπὴ τῆς μονῆς ἀπὸ ἰδιόρρυθμο σὲ κοινόβιο. Τὴν πρόθεσίν τοις αὐτὴ εἶχαν γνωστοποιήσει προηγουμένως οἱ Ἁγιοπαυλίτες στὴν κοινότητα τοῦ Ἁγίου Ὁρους μετὰ κοινὸ συμφωνητικὸ γράμμα. Ἀντίγραφο αὐτοῦ ἐπισυνάπτεται στὴν ἀναφορὰ πρὸς τὸ πατριαρχεῖο μετὰ τὴν ἐπιπλέον παράκληση νὰ ἐπικυρωθεῖ ἡ κοινοβιακὴ τάξις τῆς μονῆς καὶ ὁ διορισμὸς ὡς ἡγουμένου τοῦ προηγουμένου τῆς μονῆς Διονυσίου ἀρχιμανδρίτη Στεφάνου. Τὸ αἶτημα γίνεται δεκτὸ καὶ ἐκδίδεται τὸ παρὸν «πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν σιγιλλισμὸς ἐν μεμβράναις γραμμάτων».

Ἀρχ.: *Εἰσὶ μὲν καὶ ἄλλα πολλά, τὰ τὴν πατριαρχικὴν διατρανοῦντα μεγαλειότητα. . .*

Ἐκδ.: Δ. Περράκου, *Νεαὶ πηγαὶ τῶν θεσμῶν τοῦ Ἁγίου Ὁρους*, Ἀλεξάνδρεια, 1915, σελ. 33 - 36. Πρβλ.: Binon, ἀρ. 40, σελ. 306 - 307. — Δελικάνη, *Περιοδικὸς κατάλογος*, σελ. 48.

52 Ἐπιστολὴ τοῦ πατριάρχῃ Γρηγορίου ΣΤ'

28 Ἰουνίου 1839

(Φάκ. Β). Πρωτότυπο. Χαρτὶ 386 × 240. — Μελάνι καστανόχρωμο. — Διατήρηση πολὺ καλὴ. Ὁρθογραφία.

Ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Γρηγόριος ΣΤ' ἀπευθύνεται πρὸς τὸν ἡγούμενον τῆς μονῆς Ἁγίου Παύλου Στέφανο καὶ τοῦ ἀνακοινώνει ὅτι ἔλαβε τὸ μοναστηριακὸ του γράμμα ποὺ στάλθηκε μετὰ τοὺς προηγουμένους τῆς μονῆς Ἀνανία καὶ Ἀβέρκιο. Γιὰ τὶς ἀναφερόμενες ἐκεῖ ὑποθέσεις θὰ φροντίσει μελλοντικὰ. Ἀναγνωρίζει τὶς δυσκολίες προσαρμογῆς τῆς μονῆς στὸν κοινοβιακὸ βίο καὶ δίνει συστάσεις γιὰ τὴν συμπεριφορὰ τοῦ ἀπέναντι στοὺς γεροντότερους καὶ νεώτερους μοναχοὺς. — Ὑπογραφή.

Ἀρχ.: *Διὰ τῶν σταλέντων δύο συμμοναστηρακῶν σου προηγουμένων. . .*

53 Ἐπιστολὴ τοῦ πατριάρχῃ Γρηγορίου ΣΤ'

28 Ἰουνίου 1839

(Φάκ. Β). Πρωτότυπο. Χαρτὶ 323 × 240. — Μελάνι μαῦρο. — Διατήρηση πολὺ καλὴ. Ὁρθογραφία.

Ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Γρηγόριος ΣΤ', ἀπευθυνόμενος πρὸς τοὺς

προηγούμενους Παρθένιο καὶ Ἱερόθεο, τοὺς λοιποὺς προηγούμενους, ἀρχιμανδρίτες, γέροντες καὶ τὸν ἱεροδιάκονο Προκόπιο, μοναχοὺς τοῦ Ἀγίου Παύλου ποὺ εἶναι διασπαρμένοι σὲ διάφορα ταξίδια, δίνει ἐντολὴ μόνις διαβάσουν τὸ παρὸν γράμμα, ποὺ μεταφέρει ὁ συμμοναστής τους Νίκανδρος, νὰ τὸν ἀκολουθήσουν καὶ νὰ ἐπιστρέψουν στὴ μονὴ τους. Ἀπὸ ἐκεῖ, ἀφοῦ λάβουν νέα συστατικά γράμματα, θὰ μποροῦν νὰ ἐπιστρέψουν στὰ ταξίδια τους ἢ ὅπου ἄλλοῦ διορισθοῦν. Ὁφείλουν μάλιστα, μὲ τὴν ἐποπτεία τῶν κατὰ τόπους ἐπισκόπων, νὰ παραδόσουν στὸν Νίκανδρο τοὺς λογαριασμοὺς καὶ τοὺς «μοναστηριακοὺς θησαυροὺς». Ἄν ἀρνηθοῦν, θὰ τοὺς ἐπιβληθεῖ ποινὴ. — Ὑπογραφή.
Ἀρχ.: *Ἐπειδὴ τὸ ἱερὸν τῆς μετανοίας σας εἰρημένον μοναστήριον μετεξούθμησθη. . .*

54 Ἐπιστολὴ τοῦ πατριάρχῃ Γρηγορίου ΣΤ΄

21 Αὐγούστου 1839

(Φάκ. Β). Πρωτότυπο. Χαρτί 324 × 345. Μελάνι μαῦρο. — Διατήρηση πολὺ καλὴ. Ὁρθογραφία.

Ὁ ἡγούμενος τοῦ πατριαρχικοῦ σταυροπηγίου τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου τῆς Φίνιτζας, στὴν ἐπισκοπὴ Κίτρους, Νικηφόρος ἀφοῦ κλήθηκε στὴν Κωνσταντινούπολη καὶ κρίθηκε ἀπὸ τὴν σύνοδο ἀνεπαρκὴς γιὰ τὸ ἀξίωμά του ὡς ἡγούμενου, στέλλεται στὴ μονὴ Ἀγίου Παύλου στὸ Ἅγιον Ὄρος γιὰ νὰ ἀσκηθεῖ στὰ τοῦ μοναστικοῦ βίου. Ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Γρηγόριος ΣΤ΄, ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν ἡγούμενο τῆς μονῆς Στέφανο, δίνει ἐντολὴ νὰ γίνεῖ δεκτὸς ὁ Νικηφόρος καὶ τὸν καθιστᾷ ὑπεύθυνο γιὰ τὴν ἀσκησὴ του στὸ κοινοβιακὸ πολίτευμα. — Ὑπογραφή.

Ἀρχ.: *Ὁ τὴν παροῦσαν ἐπιδιδούς σοι κὺρ Νικηφόρος, ἡγούμενος τοῦ ἐν τῇ ἐπισκοπῇ Κίτρους. . .*

Πρβλ.: Δελιάνη, *Περιγραφικὸς κατάλογος*, σελ. 49.

55 Ἐπιστολὴ τοῦ πατριάρχῃ Γρηγορίου ΣΤ΄

29 Νοεμβρίου 1839

(Φάκ. Β). Πρωτότυπο. Χαρτί 307 × 242. Μελάνι μαῦρο. — Διατήρηση πολὺ καλὴ. Ὁρθογραφία.

Ὁ ἐκτοπισμένος, μετὰ ἀπὸ πατριαρχικὴ ἐντολή, στὴ μονὴ Ἀγίου Παύλου μοναχὸς Συμεὼν δραπέτευσε, συνελήφθη ὅμως πάλι στὴ Θεσσαλονίκῃ. Ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Γρηγόριος ΣΤ΄, ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν ἡγού-

μενο τοῦ Ἀγίου Παύλου Στέφανο, δίνει ἐντολὴ νὰ ἐγκλεισθεῖ πάλι στὴ μονὴ ὁ Συμεών. Ἐὰν συνεχίζει νὰ δυσανασχετεῖ, νὰ περιορισθεῖ στὸν πύργο τῆς μονῆς.

Ἀρχ.: *Παραδόξως ἠκούσαμεν ὅτι ὁ προεξωρισμένος εἰς τὸ ἱερὸν τοῦτο κοινοβιον. . .*

ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ

56 α) Χρεωστικὴ ὁμολογία

1 Ἰουνίου 1783

(Φάκ. Β). Πρωτότυπο. Χαρτὶ 350 × 245. Μελάνι καστανόχρωμο. — Διατήρηση καλή. Ὁρθογραφία.

Ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Γαβριὴλ Δ' ἐπιβεβαιώνει χρεωστικὴ ὁμολογία, τὴν ὁποία ὑπογράφουν ἀντιπρόσωποι τῶν μονῶν τοῦ Ἀγίου Ὁρους, γιὰ τὸ χρέος τῆς μεγάλης μέσης πρὸς τὸ πατριαρχεῖο. Τὸ ποσὸ ποὺ ἀναλογεῖ στὴ μονὴ Ἀγίου Παύλου εἶναι 5.000 γρόσια. Τίθεται προθεσμία πληρωμῆς ἑνὸς χρόνου μὲ τόκο «τὰ δέκα πρὸς ἑνδεκα». — 13 ὑπογραφές μαρτύρων.

Ἀρχ.: *Διὰ τῆς παρούσης ἡμῶν ἐνυπογράφου ὁμολογίας δηλὸν γίνεται ὅτι. . .*

β) Ἐξοφλητικὴ ὁμολογία

1 Ἰουνίου 1784

Πρωτότυπο. Στὸ verso τοῦ ἴδιου ἐγγράφου.

Ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Γαβριὴλ Δ' ἐπιβεβαιώνει ὅτι ὁ ἀρχιμανδρίτης τοῦ Ἀγίου Παύλου Γρηγόριος ἐξόφλησε τὸ ἀναλογοῦν χρέος τῆς μονῆς του πρὸς τὸ πατριαρχεῖο, λαμβάνοντας δύο χρεωστικὲς ὁμολογίες 5.000 γροσίων, τὰ ὁποῖα ὀφείλονται στὴν κοκὸνα Σμαραγδίτσα καὶ τὴν ποστελνικέσσα Σουλτάνα. — 6 ὑπογραφές μαρτύρων.

Ἀρχ.: *Ὁ ὀπισθεν ὑπογεγραμμένος ἀρχιμανδρίτης τοῦ Ἀγίου Παύλου Γρηγόριος. . .*

Α'. ΑΝΑΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΚΑΤΑ ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΗ ΣΕΙΡΑ

<i>Χρονολογία</i>	<i>Είδος έγγραφου</i>	<i>Ἀρ. ἐγγρ.</i>
1010, Ἀπρίλιος	Ἀσφάλεια	23
1016, Αὐγουστος	Ὑπόμνημα τοῦ πρώτου Νικηφόρου	14
1030, Μάρτιος	Ἐγγραφο τοῦ προεστῶτος τῆς Λαύρας Ἀθανασίου	24
1079, Μάιος	Ἐγγραφο τοῦ πρώτου Παύλου	15
1259, Ἰούνιος	Χρυσόβουλλος λόγος Μιχαὴλ Η' Παλαιολόγου	1
1378, Νοέμβριος	Χρυσόβουλλος λόγος Ἀνδρονίκου Δ' Παλαιολόγου	2
[1385, Μάρτιος]	Δωρεὰ τοῦ Νικολάου Παγᾶση	25
[1389 - 1402]	Ὅρισμός τοῦ σουλτάνου Βαγιαζήτ Α'	31
[1392]	Ἐγγραφο τοῦ πρώτου [Νεοφύτου]	16
1400, Ὀκτώβριος	Ἐγγραφο τοῦ πρώτου Γενναδίου	17
1400, Ὀκτώβριος	Ἐγγραφο τοῦ πρώτου Γενναδίου	18
1402	Πρατηριῶδες γράμμα	26
1403, Σεπτεμβρίου 12	Σιγίλλιον γράμμα τοῦ πατριάρχῃ Ματθαίου Α'	11
1403, Ὀκτώβριος	Γράμμα τοῦ πατριάρχῃ Ματθαίου Α'	12
1405, Ἰουνίου 1	Δωρεὰ Ραδοσθλάβου τοῦ Σάμπια	27
1405, Ἰούνιος	Χρυσόβουλλος λόγος Ἰωάννου Ζ' Παλαιολόγου	3
[1406], Ὀκτώβριος	Πρόσταγμα Ἰωάννου Ζ' Παλαιολόγου	4
[1407], Ἰανουαρίου 24	Πρόσταγμα Ἰωάννου Ζ' Παλαιολόγου	33β
1407, Φεβρουάριος	Χρυσόβουλλος λόγος Ἰωάννου Ζ' Παλαιολόγου	33ε
1408, Ἰούνιος	Χρυσόβουλλος λόγος Ἰωάννου Ζ' Παλαιολόγου	5
1409	Πρόσταγμα τοῦ Μανουὴλ Β' Παλαιολόγου	33γ
1409, Νοέμβριος	Ἐγγραφο τοῦ πρώτου Σίμωνος	19
1415, Φεβρουαρίου 2	Ὅρισμός τοῦ δεσπότη Ἀνδρονίκου Β' Παλαιολόγου	6
1417, Μάρτιος	Ὅρισμός τοῦ δεσπότη Ἀνδρονίκου Β' Παλαιολόγου	7
1419, Σεπτέμβριος	Ὅρισμός τοῦ δεσπότη Ἀνδρονίκου Β' Παλαιολόγου	8
1423, Μάιος	Ἐγγραφο τοῦ πρώτου Μαλαχίου	20
1443, Ὀκτωβρίου 13	Ἐγγραφο ἐνοικιάσεως	28
[1445], Ἀπρίλιος	Περιορισμός	10
[1451], Σεπτεμβρίου 25	Ὅρισμός τοῦ σουλτάνου Μωάμεθ Β'	32
1456, Ἰούλιος	Ἐγγραφο τοῦ πρώτου Σεραπίωνος	21
1463, Ἰανουαρίου 11	Ἀπογραφικὸ γράμμα Ἰωάννου Παλαιολόγου Καντακουζηνοῦ	9
1469, Μαρτίου 1	Δωρεὰ Μάρως (θυγατέρας τοῦ δεσπότη τῆς Σερβίας Γεωργίου Brancovič (χήρας τοῦ σουλτάνου Μουράτ Α'))	29
1469, Μαρτίου 1	Πλαστὸ (;) ἔγγραφο ἀγορᾶς	30
1538, Νοέμβριος	Σιγίλλιῶδες γράμμα τοῦ μητροπολίτη Θεσσαλονίκης Θεωνᾶ	13
1690	Συνοδικὸ γράμμα τῆς συνάξεως τῶν Καρυῶν	22

<i>Χρονολογία</i>	<i>Είδος έγγραφου</i>	<i>Ἀρ. ἐγγρ.</i>
1755, Μαρτίου 7	Ἐνυπόγραφο καὶ ἐμμέρτυρο γράμμα τοῦ πατριάρχου Κυρίλλου Ε'	34
1755, Μάρτιος	Ἐπιτίμιο τοῦ πατριάρχου Κυρίλλου Β'	35
1779, Νοέμβριος	Ἀπανταχοῦσα τοῦ πατριάρχου Σωφρονίου Β'	36
1781, Μάιος	Συνοδικὸ καὶ πατριαρχικὸ ἐπιτίμιο τοῦ πατριάρχου Γαβριήλ Δ'	37
1783, Ἰουνίου 1	Χρεωστικὴ ὁμολογία	56x
1784, Ἰουνίου 1	Ἐξοφλητικὴ ὁμολογία	56β
1796, Ἰουλίου 3	Συνοδικὸ καὶ πατριαρχικὸ ἐπιτίμιο τοῦ πατριάρχου Γρηγορίου Ε'	38
1815, Σεπτέμβριος	Συνοδικὸ καὶ πατριαρχικὸ ἐπιτίμιο τοῦ πατριάρχου Κυρίλλου ΣΤ'	39
1817, Μάρτιος	Συγχωρητικὸ γράμμα τοῦ πατριάρχου Κυρίλλου ΣΤ'	40
(1813 - 1818), Μάιος	Ἐπιτίμιο τοῦ πατριάρχου Κυρίλλου ΣΤ'	41
1819, Ἰουλίου 15	Ἐπιτίμιο τοῦ πατριάρχου Γρηγορίου Ε'	42
1819, Ἰούλιος	Συνοδικὸ καὶ πατριαρχικὸ ἐπιτίμιο τοῦ πατριάρχου Γρηγορίου Ε'	43
1820, Νοεμβρίου 20	Συνοδικὸ γράμμα τοῦ πατριάρχου Γρηγορίου Ε'	44
1824, Ἰούνιος	Πατριαρχικὸ καὶ συνοδικὸ γράμμα τοῦ πατριάρχου Ἀνθίμου Γ'	45
1827, Ἀπρίλιος	Συγχωρητικὸ γράμμα τοῦ πατριάρχου Ἀγαθγγελίου Α'	46
1828, Ἰουλίου 12	Πατριαρχικὴ καὶ συνοδικὴ ἐπιστολὴ τοῦ πατριάρχου Ἀγαθγγελίου Α'	47
1831, Δεκεμβρίου 19	Ἐπιστολὴ τοῦ πατριάρχου Κωνσταντίου Α'	48
1837, Ἀπριλίου 24	Ἐπιστολὴ τοῦ πατριάρχου Γρηγορίου ΣΤ'	49
1838, Ὀκτωβρίου 18	Ἐπιστολὴ τοῦ πατριάρχου Γρηγορίου ΣΤ'	50
1839, Ἀπρίλιος	Πατριαρχικὸ καὶ συνοδικὸ σιγίλλιο τοῦ πατριάρχου Γρηγορίου ΣΤ'	51
1839, Ἰουνίου 28	Ἐπιστολὴ τοῦ πατριάρχου Γρηγορίου ΣΤ'	52
1839, Ἰουνίου 28	Ἐπιστολὴ τοῦ πατριάρχου Γρηγορίου ΣΤ'	53
1839, Αὐγούστου 21	Ἐπιστολὴ τοῦ πατριάρχου Γρηγορίου ΣΤ'	54
1839, Νοεμβρίου 29	Ἐπιστολὴ τοῦ πατριάρχου Γρηγορίου ΣΤ'	55

Β'. ΠΙΝΑΚΑΣ ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ

Παραλείπονται τὰ ὀνόματα ποὺ ἐπαναλαμβάνονται συχνὰ ὅπως: Ἁγίου Παύλου μονή, Ἁγιον Ὅρος, Ἀθως, ἡγούμενος, προηγούμενος, μοιαχός, ἱερομόναχος, παπᾶς, διάκονος κλπ.

Οἱ παραπομπὲς ἀναφέρονται στοὺς ἀριθμοὺς τῶν ἐγγράφων τοῦ καταλόγου.

- Ἀββακούμ προσκυνητῆς μοναχός 16.
 Ἀβέρκιος προηγούμενος Ἁγίου Παύλου 52.
 Ἀβραμίται, μετόχι 8.— παλαιοχώριον 2.— χωρίον 3, 4, 27.
 Ἀγαθάγγελος Α' πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως 46, 47.
 ἀγγαρεία 20.
 Ἅγιοι Ἀνάργυροι, μετόχι στὸ Κρόσουβο 1.
 Ἅγιος Γεώργιος «ἐν τοῖς Στεφανιανοῖς», μετόχι 1.
 Ἅγιος Γεώργιος, μετόχι στὸν Πρόβλακα 1.
 Ἅγιος Γεώργιος, ναὸς 25.
 Ἅγιος Δημήτριος, ναὸς 25.
 Ἅγιος Νικόλαος τοῦ Σκουταρᾶ, μετόχι 1.
 Ἅγιος Παῦλος, παλαιοχώριον 5, 7, 33β, γ.
 Ἁγίου Ἀθανασίου μονή 54.
 Ἁγίου Δημητρίου σκήτη 43.
 Ἀγκύρας πρῶνι μητροπολίτης Ἱερόθεος 45.
 ἀγρίδιο 1.
 Ἀθανάσιος ἡγούμενος Βουλευτηρίων 14.
 Ἀθανάσιος πατριάρχης Ἱεροσολύμων 46.
 Ἀθανάσιος μοναχός, ταξιδιώτης Ἁγίου Παύλου 39.
 ἀλάτι 6.
 Ἀλῆ ἀγᾶς 22.
 ἀλειεία 5, 33β.
 ἀλυκή 6.
 ἀμπέλι 24.
 Ἀνανίας προηγούμενος Ἁγίου Παύλου 52.
 Ἀναστασιουπόλεως ἐπίσκοπος Ἀνθιμος 47.
 Ἀνατόλιος ἀρχιμανδρίτης Ἁγίου Παύλου ἀναφορὰ ὁλοσφράγιστος 51.
 Ἀνδρόνικος Β' Παλαιολόγος, δεσπότης 6, 7, 8, 33δ.
 Ἀνδρόνικος Δ' Παλαιολόγος 2.
 Ἀνδρόνικος πρωτόπαπας καὶ δικαῖος τοῦ... 26.
 Ἀνθιμος Γ' πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως 45.
 Ἀνθιμος ἐπίσκοπος Ἀναστασιουπόλεως 47.
 Ἀνθιμος ἀρχιμανδρίτης Ἁγίου Παύλου 47.
 Ἀντώνιος μοναχός Ἁγίου Παύλου 13.
 Ἀντώνιος ἡγούμενος Ξηροποτάμου (Ἁγίου Παύλου) 24.
 Ἀντώνιος Παγᾶσης, ἡγούμενος Ἁγίου Παύλου, 3, 4, 16, 17, 25, 27.
 ἀπογραφῆς 9.
 ἀπογραφή 9.
 ἀπόδειξη μοναστηριακή 47.
 Ἀρσένιος βλ. Ἀντώνιος Παγᾶσης.
 Ἀσάνης Ματθαῖος Παλαιολόγος 9.
 ἀσήμι 16.
 ἄσπρα 25, 26, 28, 29, 30.
 Ἀσώματοι Θεσσαλονίκης, μετόχι 1.
 Βαγιαζήτ Α' 31.
 Βαλδουβῆνος βλ. Βαλδουίνος Νικόλαος Παγᾶσης.
 Βαλδουίνος Νικόλαος Παγᾶσης 25, 31.
 Βασίλειος Χαλκέας, πάροικος 1.
 Βατοπεδίου μονή 15, 22.
 Βλάϊκος τοῦ Δαρῆ 13.
 Βουλευτηρίων μονή 14, 23.
 Βουκουρέστι 47.
 Βραστά, ἀγρίδιον 1.
 Γαβριήλ Βατοπεδινός 22.
 Γαβριήλ μητροπολίτης Θεσσαλονίκης 2α, 3α, 27, 27α.
 Γαβριήλ ἱερομόναχος 40.
 Γαβριήλ Δ' πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως 37, 56.

Γαβριήλ ιερομόναχος Ξενοφώντος 13.
 γαιόλοφος τόπος 13.
 Γαλακτίων σκευοφύλαξ Ἀγίου Παύλου 34.
 Γαλακτίωνος κελλίον 18.
 Γαλατᾶς 36.
 Γελάσιος γέρων Ξενοφώντος 13.
 Γεννάδιος γέρων Ἀγίου Παύλου 13.
 Γεννάδιος προηγούμενος Ἀγίου Παύλου 13.
 Γεννάδιος πρῶτος 11, 12, 17, 18, 20.
 Γεράσιμος μοναχὸς Ἀγίου Παύλου 11, 12.
 Γεράσιμος μοναχὸς Διονυσίου 11, 12.
 Γεράσιμος Γ' πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως 38.
 Γεράσιμος Ραδώνιας 16.
 Γεώργιος Χαρβᾶτος 13.
 Γιδάνης βλ. Ἱερόθεος πρώην μητροπολίτης Ἀγκύρας.
 Γρηγόριος ἀρχιμανδρίτης Ἀγίου Παύλου 56.
 Γρηγόριος μοναχὸς Ἀγίου Παύλου 13.
 Γρηγόριος Ε' πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως 15, 40, 42, 43, 44.
 Γρηγόριος ΣΤ' πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55.
 γουναράδες 34.
 γραμματικὸς 22.
 γρόσια 39, 47, 56.
 Δαβὶδ προηγούμενος Ἀγίου Παύλου 47.
 Δαμασκηνὸς μοναχὸς Ἀγίου Παύλου 13.
 Δαμιανὸς ὁ Μανουήλ 13.
 Δαρῆς 13.
 Δημήτριος τοῦ Κομνηνοῦ 26.
 Δημήτριος Παλαιολόγος 9.
 Δημήτριος πατριρχικὸς τζαούσης 50.
 Δῆμος τοῦ Δαρῆ 13.
 δημόσιος 28.
 διαθήκη 4.— ἐμμέλτρος 39.
 δικαῖος 26.
 Διονύσιος κτίτωρ Διονυσίου 17.
 Διονύσιος μητροπολίτης Λήμνου 9.
 Διονύσιος γέρων Ξενοφώντος 13.
 Διονύσιος μοναχὸς Ξενοφώντος 13.
 Διονυσίου μονή 11, 12, 17, 18, 22, 34, 35, 44.

Δούκας γυιὸς Ραδοσθλάβου τοῦ Σάμπια 27.
 Δωρόθεος πρῶτος 16.
 Δωρόθεος παπᾶς Διονυσίου 12.
 Ἐξίβαι βλ. Ἐζοβά.
 Ἐζοβὰ 29.
 ἐλαιώνας 6.
 ἐλεημοσύνη 36.
 Ἐλεούσης νὰς 25, 26.
 ἐνοίκιο 28.
 ἐπιστάτες 39, 42, 43, 45.
 ἐπιτίμιο 36, 37, 42, 43.
 Ἐσφιγμένου μονή 1, 29, 30, 39.
 Εὐθύμιος παπᾶς Ἀγίου Παύλου 47.
 Εὐθύμιος ιερομόναχος 20.— πνευματικὸς 21.
 Εὐλόγιος Ἀγιοπαυλίτης 9α, 29α.
 ζευγάρια (μέτρο ἐπιφανείας) 1, 5, 7, 33β.
 Θεοδόσιος γέρων Ἀγίου Παύλου 13.
 Θεοδόσιος (;) ἐπίσκοπος Ἱερισσοῦ καὶ Ἀγίου Ὁρους 17α.
 Θεόδουλος ἡγούμενος Ἀγίου Παύλου 5, 19, 33β.
 Θεοδόχου Συμεὼν κελλίον βλ. Φιλογόνου κελλίον
 Θεοδώρητος προεστὼς Λαύρας 23.
 Θεόκλητος Ἰβηρίτης προηγούμενος 34.
 Θεοτόκου Μεσσηνιωτίσσης μονή, 25.
 Θεσσαλονίκη 46.— μητροπολίτης Γαβριήλ 2α, 3α, 27, 27α.— μητροπολίτης Θεωνᾶς 13.— μητροπολίτης Ἰσίδωρος 14, 23.— μητροπόλεως ἀξιωματοῦχοι 4.— μετόχι Ἀσωμάτων 1.— ὁσπήτιον 4.
 Θεωνᾶς μητροπολίτης Θεσσαλονίκης 13.
 θησαυροῦ εὗρεςις 1.
 Θόδωρου μνήμα 34, 35.
 Ἰάκωβος ιερομόναχος 21.
 Ἰβήρων μονή 22, 37.
 Ἱερισσὸς 37.— ἐπίσκοπος 37, 41.— καὶ Ἀγίου Ὁρους ἐπίσκοπος Θεοδόσιος (;) 17α.
 Ἱερόθεος προηγούμενος Ἀγίου Παύλου 53.
 Ἱερόθεος πρώην μητροπολίτης Ἀγκύρας 45.

- Ἱεροπάτορος μονή 15.
 Ἱεροσολύμων πατριάρχης Ἀθανάσιος 46.—
 Πολύκαρπος 40.
 Ἰσίδωρος μητροπολίτης Θεσσαλονίκης 14,
 23.
 Ἰωακείμ προηγούμενος Διονυσίου 34.
 Ἰωάννης Ζ΄ Παλαιολόγος 3, 4, 5, 7, 33α,
 β, γ, ε.
 Ἰωάννης Παλαιολόγος Καντακουζηνός 9.
 Ἰωαννίκιος μοναχός Ξενοφώντος 13.
 Καλαμαριά 2, 3, 4, 27.
 Καλλινίκου μονή 15.
 Καντακουζηνός Ἰωάννης Παλαιολόγος 9.
 Καρχαλίου μονή 34.
 Καρατζᾶς Στυλιανός 13.
 Καρυές 20.
 Κασσάνδρα 5, 6, 7, 10, 33β, γ, 38.
 Κασσανδρείας ἀρχιεπίσκοπος 38.— καὶ
 Πολυγῆρου ἀρχιεπίσκοπος 39.
 Κασσιανός γέρον Ἀγίου Παύλου 13.
 καστέλιον 33β.
 κάστρο 5.
 κατασπορά 33β.
 Κατάστενον 36.
 κελλίον 18, 19, 20, 21.
 Κίτρους ἐπισκοπή 54.
 κοιτὰ 6.
 Κομνηνός, πατέρας Δημητρίου 26.
 Κρήνη, χώρα 13.
 Κρόσουβο 1.
 Κύριλλος Β΄ πατριάρχης Κωνσταντινου-
 πόλεως 34, 35.
 Κύριλλος ΣΤ΄ πατριάρχης Κωνσταντινου-
 πόλεως 39, 40, 41.
 Κωνσταντινούπολη 11, 34, 36, 54.— πα-
 τριάρχης: Ἀγαθάγγελος Α΄ 46, 47.—
 Ἀνθιμος Γ΄ 45.— Γαβριήλ Δ΄ 37
 56.— Γεράσιμος Γ΄ 38.— Γρηγόριος
 Ε΄ 15, 40, 42, 43, 44.— Γρηγόριος
 ΣΤ΄ 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55.—
 Κύριλλος Ε΄ 34, 35.— Κύριλλος ΣΤ΄
 39, 40, 41.— Κωνστάντιος Α΄ 48.—
 Ματθαῖος Α΄ 11, 12.— Σωφρόνιος Β΄
 36.
 Κωνστάντιος Α΄ πατριάρχης Κωνσταντι-
 νουπόλεως 48.
 Κώνστας ὁ Λογαρᾶς 13.
 Κωστάκης 49.
 Λαιμίν, μετόχι 1.
 Λάσκαρης, γυιὸς Ραδοσθλάβου τοῦ Σάμ-
 πια 27.
 Λάυρας μονή 43.— προεστώς Ἀθανάσιος
 24.— προεστώς Θεοδώρητος 23.
 Λαυρέντιος μοναχός Ξενοφώντος 13.
 λειμῶν 6.
 Λεόντιος μοναχός 15.
 Λῆμνος 9, 28.— μητροπολίτης Διονύσιος
 9.
 Λογαρᾶς Κώνστας 13.
 Μαλαχίας πρῶτος 20.
 Μανουήλ ὁ Δαμιανός 13.
 Μανουήλ Β΄ Παλαιολόγος 7, 33γ.
 Μάρω θυγατέρα Γεωργίου Brancović 29.
 Ματθαῖος ἱερομόναχος ἡγούμενος Ἀγίου
 Παύλου 13.
 Ματθαῖος Α΄ πατριάρχης Κωνσταντινου-
 πόλεως 11, 12.
 Ματθαῖος Παλαιολόγος ὁ Ἀσάνης 9.
 Μαχμούτης 26.
 Μεγάλη Βίγλα 22.
 Μεγάλο ρέμα 34, 35.
 Μελέτιος Βατοπεδινός προηγούμενος 34.
 Μεσσηνιωτίσσης (Θεοτόκου) μονή 25, 31.
 Μεχεμέτ πέγης βλ. Μωάμεθ Β΄.
 Μητροφάνους τοποθεσία 14, 24.
 Μιχαήλ Η΄ Παλαιολόγος 1.
 Μιχαήλης πατριαρχικὸς τζαούσης 49.
 μόδιοι 1.
 Μονοξυλῆτης, κάθισμα 22, 41, 42, 43, 44.
 Μουράτ Β΄ 29.
 Μουρσᾶ, γῆ τοῦ Μ. 1.
 μύλος 29.
 Μωάμεθ Β΄ 32.
 Μωυσῆς ἡγούμενος Ξενοφώντος 13.
 ναζήριδες 39, 42, 43, 45.
 Νέα Σκήτη τοῦ Πύργου 43.
 Νεόφυτος πρῶτος 11, 16.
 Νεόφυτος προηγούμενος Διονυσίου 34.
 Νεοχώριον, χωρίον 3, 4, 27.— παλαιοχώ-
 ριον 2.— Νέον Χωρίον, μετόχι 8.
 Νεοχώριον 13.
 νησίον 33β.
 Νίκανδρος μοναχός Ἀγίου Παύλου 47.
 Νίκανδρος μοναχός Ἀγίου Παύλου 53.

- Νικηφόρος ἡγούμενος Ἀγίου Ἀθανασίου 54.
 Νικηφόρος πρῶτος 14, 23.
 Νικόλαος Παγάσης ὁ Βαλδουίνος 25, 31.
 Ξενοφώντας μονή 13, 28.
 Ξηροποτάμου μονή 11, 16, 38.
 Ξηροποτάμου μονή (Ἀγίου Παύλου) 14, 24.
 ὁμολογία 47.— ἐξοφλητική 56β.— χρεωστική 39, 47, 56α.
 ὀσπήτιον 4.
 οὐγγιά 16.
 Οὐγκροβλαχίας μητροπολίτης 17.
 Παγάσης Ἀντώνιος ἡγούμενος Ἀγίου Παύλου 3, 4, 16, 17, 25, 27.
 Παγάσης Νικόλαος ὁ Βαλδουίνος 25, 31.
 Παῖσιος γέρων Ξενοφώντας 13.
 Παλαιολόγος Ἀνδρόνικος Β', δεσπότης 6, 7, 8, 33δ.
 Παλαιολόγος Ἀνδρόνικος Δ' 2.
 Παλαιολόγος Δημήτριος 9.
 Παλαιολόγος Ἰωάννης Ζ' 3, 4, 5, 7, 33α, β, γ, ε.
 Παλαιολόγος Ἰωάννης Καντακουζηνός 9.
 Παλαιολόγος Μανουὴλ Β' 7, 33γ.
 Παλαιολόγος Ματθαῖος ὁ Ἀσάνης 9.
 Παλαιολόγος Μιχαὴλ Η' 1.
 παλαιοχώριον 2, 5, 7.
 Παρασκευᾶς Κυριάκου 13.
 Παρθένιος προηγούμενος Ἀγίου Παύλου 53.
 παρθενοφθορία 1.
 πάροις 1, 25.
 Παῦλος ἡγούμενος Ξηροποτάμου (Ἀγίου Παύλου) 14, 24.
 Παῦλος πρῶτος 15.
 Πισιδεῖας πρώην μητροπολίτης Σαμουὴλ 48.
 Πολύκαρπος πατριάρχης Ἱεροσολύμων 40.
 Πορταρέα χωρίον 1.
 πουσταντζήμπαση ἀγᾶς 44.
 Προάλλακας βλ. Πρόβλακας.
 Πρόβλακας 29, 30, 37.
 Προκόπιος ἱεροδιάκονος Ἀγίου Παύλου 53.
 πρωτᾶτο 18, 19, 20, 21, 42.
 πρωτόπαπας 26.
 πρῶτος 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23.
 πύργος 2, 29, 30, 33β.
 Πύργου σκῆτη βλ. Νέα Σκῆτη τοῦ Πύργου.
 Ραδοσθλάβος Σάμπιας 2, 3, 8, 25, 27.— γυιοὶ Δούκας, Λάσκαρης 27.
 Ραδοσθλάβος Χλάμπενος 25.
 Ραδώνιας Γεράσιμος 16.
 Σαββάτιος γέρων Ἀγίου Παύλου 13.
 Σαμουὴλ πρώην μητροπολίτης Πισιδεῖας 48.
 Σάμπιας ὁ Ραδοσθλάβος 2, 3, 8, 25, 27.— γυιοὶ Δούκας, Λάσκαρης 27.
 Σεραπίων πρῶτος 21.
 Σεραφείμ ἡγούμενος Ἀγίου Παύλου 27β, 29β.
 σίγνον 26, 27.
 Σίδερου Σταυρὸς 34, 35.
 Σιδηροκάψια 1.
 Σίμων πρῶτος 19.
 Σικιά 38.
 Σκουταρᾶ, μετόχι Ἁγίου Γεώργιος 1.
 Σμαραγδίτσα κοκόνια 56β.
 Σουλτάνα ποστελνικέσσα 56β.
 Σουροῦ λειμῶν 6.
 Σταμούλης Μανουὴλ Στραβοκέφαλος 13.
 Σταυρὸς τοῦ Σίδερου 34, 35.
 Στέφανος (προηγούμενος Διονυσίου) ἡγούμενος Ἀγίου Παύλου 51, 52, 54, 55.
 Στέφανος [Lazarević] δεσπότης 20.
 Στραβοκέφαλος Σταμούλης Μανουὴλ 13.
 Στυλιανὸς Καρατζᾶς 13.
 συδοσία 20.
 Συκιά βλ. Σικιά.
 Συμεὼν μοναχὸς 55.
 Συμεὼν Θεοδόχου (Φιλογόνου) κελλίον 20, 21.
 σύναξις 11, 12, 17, 20, 22, 23, 44.
 σφραγίδα μολύβδινη 51.— χρυσή 3, 5.
 Σωτηριώτου κελλίον 19.
 Σωφρόνιος ἱερεὺς 50.
 Σωφρόνιος Β' πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως 36.

ταξίδι 53.	20, 21.
τζαούσης πατριαρχικός 49, 50.	φονικόν 1.
τιμαρᾶτος 26.	Χαλκίας Βασίλειος πάροικος 1.
Τιμόθεος γέρων Ἰβήρων 22.	Χαρβᾶτος Γεώργιος 13.
τουγρᾶς 31, 32.	Χαρίτων γέρων Ξενοφώντος 13.
Ὑψηλὴ Πέτρα 34, 35.	Χιλανδαρίου μονὴ 22, 41, 42, 43, 44.
φαμελίες 5, 33β.	Χλάμπενος Ραδοσθλάβος 25.
Φιλογόνου (Θεοδόχου Συμεών) κελλίον	χωρίον 1, 3, 4, 25.

Γ'. ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ

	Σελ.
Εἰσαγωγή	251 - 253
Πίνακας βραχυγραφιών	254
Ἑγγραφα αὐτοκρατόρων τοῦ Βυζαντίου (ἀρ. 1 - 5)	255 - 260
Ἑγγραφα δεσποτῶν (ἀρ. 6 - 8)	260 - 261
Πρακτικὸ-Περιορισμὸς (ἀρ. 9 - 10)	261 - 262
Ἑγγραφα πατριαρχικά (ἀρ. 11 - 12)	262 - 264
Ἑγγραφο μητροπολίτη (ἀρ. 13)	264 - 266
Ἑγγραφα πρώτων τοῦ Ἀγίου Ὁρους καὶ τῆς συνάξεως τῶν Καρυῶν (ἀρ. 14 - 22)	266 - 272
Ἑγγραφα μοναστηριακά καὶ ἰδιωτικά (ἀρ. 23 - 30)	272 - 278
Ἑλληνικά ἔγγραφα τουρκικῶν ἀρχῶν (ἀρ. 31 - 32)	279
Συλλογικὸ ἀντίγραφο (ἀρ. 33)	279 - 280
Ἑγγραφα πατριαρχικά 18ου - 19ου αἰ. (ἀρ. 34 - 56)	282 - 292
Πίνακες	
Α. Ἀναγραφὴ τῶν ἐγγράφων κατὰ χρονολογικὴ σειρὰ	293 - 294
Β. Πίνακας ὀνομάτων καὶ πραγμάτων	295 - 299
Γ. Πίνακας περιεχομένων τοῦ καταλόγου	300